

Izrada vizualnog sadržaja projekta "Važno ili lažno - viralni konflikt"

Macan, Marko

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:906981>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-07**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Diplomski rad br. 25/MEDD/2020

**Izrada vizualnog sadržaja projekta
"Važno ili lažno — viralni konflikt"**

Marko Macan, 1042/336D

Koprivnica, rujan 2020. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za Medijski dizajn

Diplomski rad br. 25/MEDD/2020

Izrada vizualnog sadržaja projekta "Važno ili lažno — viralni konflikt"

Student

Marko Macan, 1042/336D

Mentor

Antun Franović, doc.art.

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za umjetničke studije		
STUDIJ	diplomski sveučilišni studij Medijski dizajn		
PRISTUPNIK	Marko Mačan	MATIČNI BROJ	1042/336D
DATUM	KOLEKCIJA	Primjenjeno crtanje	
NASLOV RADA	Izrada vizualnog sadržaja projekta "Važno ili lažno — viralni konflikt"		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Making of the visual segment for the project "Seriously or falsely — viral conflict"		
MENTOR	Antun Franović	ZVANJE	doc.art.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc.art.dr.sc. Mario Periša, predsjednik		
	2. doc.art. Dubravko Kuhta, član		
	3. doc.art. Antun Franović, mentor		
	4. doc.art. Iva Matija Bitanga, zamjenski član		
	5.		

Zadatak diplomskog rada

BROJ 25/MEDD/2020

OPIS

Zadatak ovog rada opisuje vizualni dio umjetničkog projekta koji se prikazuje kao kombinacija više vrsti medija što u konačnici tvori izložbu ali i instalaciju. Ideja projekta je na umjetnički način prikazati situaciju koja promatrača konstantno „hrani“ novim informacijama do trenutka prezasićenosti gdje s vremenom nastaje problem održavanja koncentracije u potpunosti. Isto tako, prikazuju se i problemi medijskog manipuliranja s kojim se ljudi susreću u takvim situacijama. Projekt se sastoji od auditornog i vizualnog dijela koji se dopunjavaju. Nastao je po uzoru na život u trenutnoj COVID-19 epidemiji iako je prikazan na enigmatičan način u kojem su vrijeme i lokacija neodređeni. Vizualni dio se sastoji od ilustracija koje se prikazuju na projektoru kao izvor informacija u obliku vijesti bez ikakvog zvuka.

U radu je potrebno:

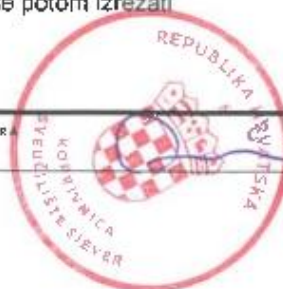
- Istražiti i prikazati primjere problema medijskog manipuliranja i prezasićenosti
- Smisliti i analizirati priču koja će služiti kao temelj za daljnji rad
- Napraviti ilustracije u digitalnom obliku te ih kratko analizirati
- Dizajnirati lažne novinske članke koristeći ilustracije koje će se potom izrezati
- Spojiti ilustracije u video montažu za prikaz na projektoru
- Opisati izvedbu samog projekta

ZADATAK UKLJUČEN

309,200

POTPIS MENTORA

SVEUČILIŠTE
SJEVER

Predgovor

Na početku ovog rada htio bih se zahvaliti:

- svima koji su pomogli u realizaciji ovog projekta
- dragoj kolegici i prijateljici Valentini Špoljarić s kojom je ovaj projekt bio zabavan u cijeloj izradi od samog početka pa do kraja, te njezina podrška tijekom studiranja ovih dvije godine od početka diplomskog studija
- svom mentoru Antunu Franoviću koji je kroz mojih pet godina provedenih na Sveučilištu bio velika podrška, inspiracija i izvrstan profesor. Njegove priče i pošalice su isto stvari koje se pamte za vrijeme života.
- ostalim profesorima koji su tijekom studiranja prenijeli svoje znanje na mene te također davali savjete kako poboljšati radove
- članovima studentske referade za potporu kao i sav trud oko izdavanja potrebnih papira ali i ugodno društvo
- prijateljima i ostalim kolegama koje sam s vremenom upoznao, što su podržavali moje odluke te usmjeravali me u boljem pravcu i dijelili svoje misli
- roditeljima što su vjerovali u mene i bili mi utjeha u najtežim trenucima

Sažetak

Cijeli ovaj projekt je nastao iz shvaćanja kako mediji mogu utjecati na razmišljanje čovjeka, pogotovo za vrijeme trenutne COVID-19 epidemije u kojem je cilj bio predočiti kako izgleda kaotičnost pretrpavanjem činjenicama i informacijama koje mogu a ne moraju biti istinite.

Projekt se sastoji od tri različita medija: radija, televizije i novinskog tiska. Ovaj rad obuhvaća vizualni dio što čine televizija i novinski tisak. Oba medija su predočena pomoću ilustracija koje predstavljaju razne događaje u vrijeme epidemije. Tematski su povezani ali indirektno. Projekt se odvija tako da se puštaju obje radio stanice na suprotnim krajevima prostorije, dok se projekcija s ilustracijama prikazuje u sredini prostorije a novinski tisak na zidovima ili stolovima.

Projekt je nastao kao reakcija na život u vrijeme epidemije te konstantno zbunjivanje putem novosti koje izazivaju burne odgovore među građanima. Cilj je izazvati konflikt u mislima promatrača koji je okružen izvorima novosti te na kraju će se stvoriti slika u glavi o kojoj može dalje razgovarati s ostalim sudjelovateljima jer će svatko imati drugačiji pogled.

Ključne riječi: medij, multimedija, izložba, instalacija, manipulacija, ilustracija, masovni mediji, umjetnost, projekt

Abstract

This whole project arose from an understanding of how the media can influence human thinking, especially during the current COVID-19 epidemic where the goal was to show what chaos looks like by overloading with facts and information that may or may not be true.

The project consists of three different media: radio, television and newspaper press. This paper covers the visual part of television and the newspaper press. Both media are presented using illustrations representing various events during the epidemic. They are thematically related but indirectly. The project takes place in such a way that both radio stations are played at opposite ends of the room, while the projection with illustrations is shown in the middle of the room and newspaper printing on the walls or tables.

The project was created as a reaction to life during the epidemic and constant confusion through news that provokes violent responses among citizens. The goal is to provoke a conflict in the minds of the observer who is surrounded by news sources and eventually an image will be created in the head that they can further discuss with the other participants because everyone will have a different view.

Key words: media, multimedia, installation, exhibition, project, manipulation, mass media, art, illustration

Sadržaj

1.	Uvod	5
2.	Manipulacija medijima	6
2.1.	Moderna povijest manipulacije medijima	8
3.	Nastanak ideje i njezin cilj	16
3.1.	Radnja projekta	18
3.2.	Izvedba	20
3.3.	Scenarij	22
4.	Praktični dio rada	43
4.1.	Ilustracije	43
5.	Zaključak	59
6.	Literatura	61
7.	Popis slika	62
8.	Prilozi	64

1. Uvod

Problem manipulacije medijima je prisutan i u današnjim vremenima. Ovaj projekt je zato smišljen kako bi na umjetnički način predočili manipulaciju i prekrcavanje informacijama da bi se stvorile razne slike u mislima promatrača.

Ovaj rad opisuje vizualni dio projekta „Važno ili lažno — viralni konflikt“ koji je stvoren u kolaboraciji s kolegicom Valentinom Špoljarić. Rad će opisivati istraživanje o načinu na koji mediji utječu na čovjeka manipulacijom te primjere kroz povijest, nastanku ideje za projekt, kreiranju ilustracija potrebnih za montažu putem projektora i novinskih članaka.

Projekt obavezno moraju činiti obje strane rada ili neće funkcionirati jer više ne čine cjelinu koja je osmišljena na početku.

S obzirom na to da kolegica Valentina u svom radu opisuje postupak stvaranja zvučnog dijela rada, ovaj rad će zato opisivati vizualni dio rada koji uključuje ilustracije, njihov nastanak, analiziranje, program u kojem su rađene, montiranje u video zapis i na kraju kreiranje novinskih članaka.

Mediji su se od moderne prošlosti pokazivali kao savršen način za upravljanje narodom kako ne bi činili protiv vlasti što se također opisuje.

Prvi dio rada opisuje kratku povijest i definicije manipuliranja kao i primjere kroz fotografije ili slike, drugi dio opisuje ideju i razradu projekta kao i scenarij i na kraju praktični dio tj. ilustracije, analizu i kratko o njihovoj upotrebi.

2. Manipulacija medijima

Čovjek je osim što je prirodno inteligentno biće, mogu mu se pridodati i društveno-socijalne inteligencije. Kroz povijest možemo vidjeti da čovjek nije uvijek razmišljao na način kako svakom ugoditi da bi svi živjeli u dobrim uvjetima, pa se s toga rađaju potrebe da ipak ostane na vrhu kako bi ugodio sam sebi iz sebičnih ili ostalih skrivenih razloga. Da bi čovjek opstao u društvu, potrebno mu je prilagođavanje među ljudima u okruženju. S time se naravno rađa klasično pitanje na svaki pokušaj nečega što nije u „normi“: Što će tko reći?“

Jedna od asocijacija na riječ medij je manipulacija. Manipulacija je pojam koji opisuje upravljanje ili rukovanje ljudskog ponašanja, pogotovo u društvu. Razlog tome je naravno okupirati većinu ljudi putem stvaranja specifičnih slika da ih se drži pod kontrolom ali i utjerivanje podsvjesnih poruka. Kad se čovjeku pridoda moć u društvu, to može rezultirati u potpunoj promjeni karaktera na gore ili potrebi da se pomogne onima još potrebitijima. U današnje vrijeme, osobe kojima se najčešće može pridodati atribut manipuliranja su političari i utjecajni ljudi, premda nije ograničeno samo na njih.

Masovni mediji su svi oblici medija koji se koriste s namjerom da imaju utjecaj na društvo. To uključuje medije poput televizije, radijskih uređaja i tiska, stoga manipuliranje je bio gotovo svakodnevni prizor koji se još uvijek očituje. Oni se mogu dijeliti na lokalne, nacionalne, međunarodne, privatne, javne, državne, komunalne, „mainstream“ i alternativne.

Teoretičar Denis McQuail je u jednom od svojih djela otkrio četiri glavna dijela koji čine masovne medije i njihov nastanak [1]:

- Specifične komunikacijske ciljeve, potrebe ili upotrebe
- Tehnologije kojima se može komunicirati javno i na daljinu
- Oblici društvene organizacije koji osiguravaju vještine i okvir za proizvodnju i distribuciju simboličkih dobara
- Organizirani oblici upravljanja u javnom interesu

U svakom od njih se opisuju specifični uzorci i čimbenici koji utječu na društvo. Primjerice, u prvom dijelu opisuje da ipak postoji razlog za upotrebu svakog medija za određeno vrijeme i publiku, kao što su zabavni sadržaji koji se najviše prikazuju putem televizije i tiska tj. novina čiji je cilj isključivo informirati o dnevnim događajima. [1]

U drugom dijelu govori o uvjetima u kojima se svaki medij može iskoristiti i njihova ograničenost. Mediji poput televizije i tiska su ograničeni s obzirom na njihovu

vrijeme trajanja jer osim što je linearno, u izvornom obliku osmišljeno je vrijeme kad će se program prikazivati. Danas je taj problem rješiv pojavom televizijskih prijemnika gdje je moguće pogledati program od prije par dana. Knjige primjerice nisu ograničene jer ne postoji vremenska norma koliko čitanje traje. [1]

U trećem dijelu spominje organizacije koje su zadužene za osmišljavanje poruka koje će se prenositi preko masovnih medija. [1]

U četvrtom dijelu govori o upravljanju u javnim interesima, najviše s političke strane. Manipulacija se kao takva primjećuje u medijima poput televizije, radija i novina jer koriste programe za prenošenje novosti. Stoga je važno da se te vijesti prilagode interesima vodećih političkih skupina kako bi narod ostao na njihovoj strani. [1]

Jedan od danas najrasprostranjenijih primjera manipulacije medijima su reklame. Glavni cilj reklama je impresionirati i zainteresirati budućeg kupca što se postiže brojnim načinima koji zahtijevaju istraživanja ljudskog ponašanja i što čovjeka privlači. Najčešće metode su obećavanja kupcu o lakšem i boljem životu nakon kupnje proizvoda iako je i kupcu jasno od početka da može i bez tog predmeta, ali ipak postoji jedan fragment koji duboko u mislima podsvjesno potiče osobu na kupnju. Modernim istraživanjem postignute su norme pomoću kojih se stvaraju efikasne reklame. Danas najpoznatiju formulu je osmislio Frank Wobst koja se naziva AIDA. Ona je po sebi akronim koju čine pozornost (attention), interest, želja (desire) i akcija. Uspješni proizvodi se predstavljaju tako da se poistovjete s kupcem pa se tako i reklamiraju, da bez njihovog produkta čovjek ima dosadan život te s kupnjom se mijenja na bolje. [2]

Pomoću reklama lako je usmjeriti čovjeka na predmet ili uslugu koja odmiče od problema stvarnog života, pa je sasvim razumljivo da se čovjek osjeća ugodno svaki put dok kupuje. Za vrijeme trenutne epidemije, jasno je vidljivo da unatoč ozbiljnijim problemima koji mogu postati još većima, još uvijek se reklame proizvoda prikazuju na raznim površinama, na što ljudi odgovaraju daljnjom kupnjom predmeta koji im trenutno ne trebaju.

2.1. Moderna povijest manipulacije medija

Manipulacija putem masovnih medija je najviše vladala u 20. stoljeću gdje je za vrijeme ratova svatko svakom bio neprijatelj, pa su zbog mogućnosti o postojanju špijuna u društvu donijeli pravilo o neinformiranju vijesti o ratnom stanju. S vremenom bi se panika povećavala upravo zbog lakih optužbi da je svatko mogao biti špijun. Za vrijeme ratnih kriza putem medija bi prikazivali propagandne materijale poput filmova u kojima je cilj bio prikazati neprijatelja kao veliko zlo dok bi protagonisti koji su radi boljeg učinka iz iste matične države kao i publika kojoj se prikazuje bili prikazani kao sila s kojom se nitko ne može usporediti pa bi zlikovce uništili bez ikakvog problema. Takva vrsta propagande se pojavljivala i u drugim oblicima poput novinskog tiska, animiranih filmova ali i kazališnih predstava.

Pojavom industrijalizacije, tisak se proširio na sve slojeve građana s obzirom na svoju nisku cijenu, pa se tako napokon mogao stvoriti kapital jer Crkva više nije jedina imala mogućnost pristupa tisku. Za novine se smatra da su od svojih davnih početaka bila rasadišta javnog mišljenja. Iako su jednostran medij, pojedinac nije mogao znati radi li se o nametanju objektivnih ili pak subjektivnih mišljenja pa bi se taj problem jedino mogao vidjeti ako se ističe autorov stil kao takav. Novinski tisak i danas pokazuje znakove naklonjenosti trenutnoj vlasti kao i manipulacije putem fotografija koje se nalaze u njima. Novine su pojavom interneta dobile novi oblik informiranja što je danas znatno olakšano zbog pristupačnosti internetu, tako je moguće doznati aktualne vijesti od prije minutu dok su novine ipak za prenošenje najvažnijih vijesti koje su vezane uz politiku, sport i crnu kroniku.

Pomoću manipuliranja informacijama ili fotografijama pojavljuju se nelogičnosti koje su se s vremenom počele razotkrivati, najčešće ukoliko se radi o brisanju osobe iz nekog događaja kako bi se doimalo da ta osoba nikad nije ni bila prisutna. Najčešći razlog je da bi se zasluga pripisala nekom drugom jer je ta osoba bila manje društvene vrijednosti.

Upravo zbog tih činjenica se za prvi svjetski rat fovori da je prvi medijski rat. Narod tada nije imao mogućnost o poznavanju istinitosti u ratnom stanju te su koristili situaciju kao način na koji bi uspjeli držati narod potpuno odanim svojoj državi. Počele su se pojavljivati brojne reklame ili natpisi s kojima bi zastrašivali građane da bi svojom nepovjerljivošću mogli biti smatrani kao špijunima. Također su se na taj način prizivali i

budući vojnici kojima bi putem propagande „dokazali“ da su svi oni heroji te da nemaju što izgubiti. [3]

Njemačka je bila prva država koja je shvatila potencijal upravljanja društvom putem propagandnih filmova. 1914. godine EIKO-Film je postala prva njemačka filmska kompanija s dozvolom o snimanju ratnih scena međutim policija im oduzima snimke zbog navedenog straha o špijunaži. Nakon što je ubrzo donesena odluka o zabrani prikazivanja stranog materijala iskoristili su tu mogućnost kako bi snimali vlastite filmove u kojima su se prikazivali kao nepobjedivom silom. Bilo je i pojedinačnih primjera gdje su se kritizirali tadašnje velike osobe ili stanje u državi, jer se tadašnja kinematografija zasnivala na filmovima kojima su htjeli opustiti narod i dati im dašak zabave. [4]

Ubrzo su se i ostale zemlje počele priključivati tom načinu stvaranja pro-ratnih materijala. Jedan od prvih poznatijih ratnih filmova dolazi iz Velike Britanije: *Bitka na Sommi* iz 1916. te je pušten u kina dok je bitka još trajala. Jedan je od prvih primjera dokumentarnog ratnog filma koji je osim svega prikazivao naknadno snimljene igrane scene zbog problema koji su se pojavljivali u međuvremenu, poput loših snimaka koje su bile beskorisne. Članak u *Bioscoop-Courant*-u spominje kako je taj film odličan primjer pacifističke propagande. Ratni dokumentarni filmovi su na kraju odmakli ljude od same ideje o ratovanju te su im služili kao prozor u ratno stanje na bojištu bez razmišljanja o strahu o smrti ali i sve većem pacifizmu. [5]

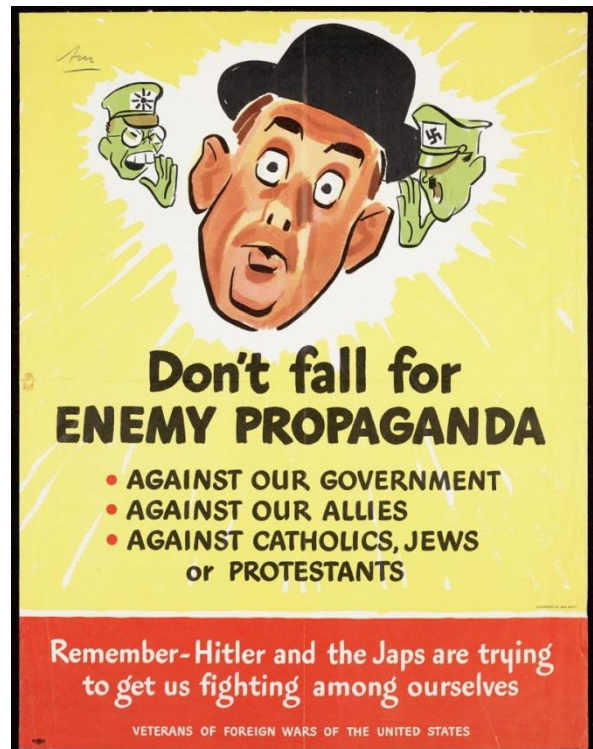
Nakon što je Prvi svjetski rat završio, pojavio se izniman broj novih ratnih filmova, samo što su ovaj put bili više primjer eskapizma znatno većih budžeta pomoću kojih su uspjeli prikazati ratne događaje u većem i ljepšem svjetlu. Dolaskom Drugog svjetskog rata, ponovno su se našli propagandistički materijali u efikasnijim izvedbama. Antagonisti su se prikazivali puno većeg kontrasta u odnosu na protagoniste, na primjer neprijatelje prikazivali kao kukavice ili koljače. U Velikoj Britaniji, film *Mrs. Miniver* (1942.) na kraju prikazuje govor u mjesnoj crkvi koji je toliko bio inspirirajući da ga je američki predsjednik Franklin Roosevelt dao u tisak i poslao po Europskoj fronti. [6]

U Americi se prikazuju razni propagandni posteriji koji podsjećaju na patriotizam. Domaće ličnosti se prikazuju kao jaki ljudi s dostojnim stavom kao znak da bi svi trebali ostati jaki i potrebni svojoj državi. Neki od najpoznatijih primjera su oni koji pozivaju žene na fizički rad da zamjene muškarce koji odlaze na bojište, što je bilo efikasno jer se

do 6 milijuna žena za vrijeme Drugog svjetskog rata priključilo u fizičke poslove poput rada s čelikom, vožnje taksija, proizvodnjom streljiva i ostalog. [7]

Slika 4 - I want you for the US Army

Slika 1 – Propaganda

Slika 3 - Propaganda 2

Slika 2 – We Can Do It!

U Sovjetskom savezu, cenzura medija je prevladavala za vrijeme Staljinove vlasti do granice da je pokušao poništiti povijesne činjenice. Najviše se moglo vidjeti na fotografijama koje su se postepeno retuširale ili rezale kako bi nastala nova slika. Kako je Staljin bio snažna politična ličnost, uvijek je postojala mogućnost da će nastati revolucija te ga skinuti s vlasti. [8]

Slika 5 - Primjer retuširanja slike u Staljinovo vrijeme

*И. В. Сталин и С. М. Биров в Ленинграде (1926 г.)
Слева — И. Е. Литвинов, справа — И. М. Шверник*

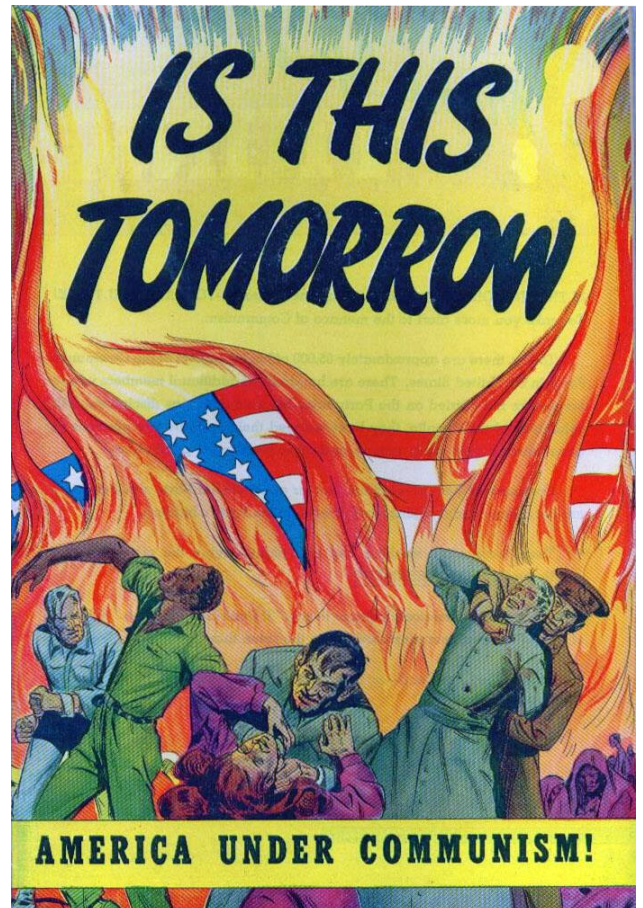
Slika 6 - Primjer retuširanja fotografije u Staljinovo vrijeme 2

Nakon Drugog svjetskog rata, svijet ulazi u tzv. stanje Hladnog rata. Kako se situacija doimala pasivnom jer nije bilo znakova o direktnom ratovanju kao dotada, Hladni rat je više bio igra mislima. Napetost između Sjedinjenih Američkih Država i Sovjetskog Saveza je sve više rasla, gdje je strah od novih nuklearnih napada bio sve prisutniji zbog tišine. Svijet se dijelio na Američke i Sovjetske saveznike, pa je i propaganda nastavljala svoj posao. Ubrzo se pojavljuje i utrka za prvim putovanjima u svemir. Sovjetski Savez oko 1960-ih uzima titule za prvi satelit u svemiru, prvog muškarca i prvu ženu u svemir: Sputnik 1, Jurij Gagarin i Valentina Tereškova. [9]

Amerika doseže vrhunac prvim odlaskom na Mjesec 1969. sa Saturn V raketom i prvim ljudima na Mjesecu: Neil Armstrong, Edwin "Buzz" Aldrin Jr. i Michael Collins. [10]

Zbog postojanja novih ideala o budućnosti cijelog svijeta i načina na koji će se politika uplesti u živote mnogih, pojavljuju se brojna propagandna djela koja su od svog početka postala instant klasicima. Najpoznatiji pisac propagandnih knjiga tog doba je George Orwell.

Slika 7 - Američka propaganda za vrijeme Hladnog rata

Slika 8 – Sovjetska propaganda: „Ne čavrljaj“

Slika 9 - George Orwell

Eric Arthur Blair, poznatiji kao George Orwell je danas zaslužan za brojne pojmove koje je utemeljio u svojim djelima koja su izvorno pisana kao protu-totalitarijanistička djela su vrlo brzo protumačena kao djela koja opisuju stanja u kojoj će se cijeli svijet zateći u bliskoj budućnosti. Njegova najpoznatija djela su *Životinjska farma* (1945) i *1984* (1949). [11]

U *Životinjskoj farmi* opisuje pokušaj nastanka boljih uvjeta za sve životinje koje negoduju na način koje ih vlasnik tretira. Stoga se odlučuju za

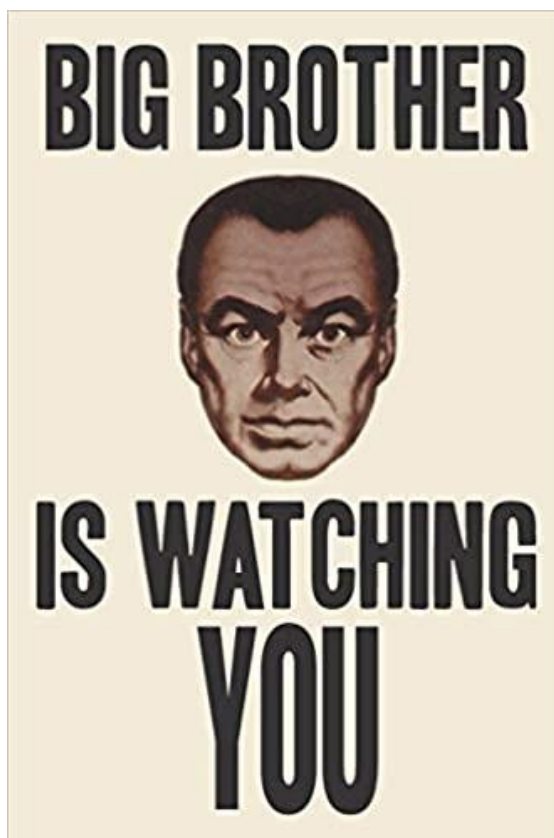
preuzimanje farme u kojoj će sami moći raditi i živjeti na bolji način i to bez pomoći čovjeka. Stvaraju se 7 pravila po kojima se sve životinje trebaju pridržavati, iako se s vremenom ta pravila prilagođavaju prascima: “sve su životinje vrijedne, no neke su ipak vrjednije” Prasci se prikazuju kao najpametnije životinje na farmi pa se oni smatraju kao glavnima u cijeloj operaciji. Kako vrijeme prolazi, nastaje svađa među prascima jer svatko od njih ima svoje ciljeve: neki su za pomoć društva dok su neki ipak sebični. Jedan od prasaca, Napoleon, koristi svoju moć kako bi utjerivao strah u druge te dobio ono što želi. Drugi prasac, Snowball je imao bolje razloge za napredak društva te s tim razlogom je i protjeran. Treći prasac Squealer u ovom djelu predstavlja propagandu, jer je njegova uloga govoriti ostalim životinjama da samo trebaju slušati Napoleona i sve će biti u redu. S vremenom nastaje čitav kaos te se u borbu priključuju ljudi. Na kraju priče, prasci se počnu ponašati kao ljudi te večeraju s njima. Ostale životinje nisu u mogućnosti prepoznati prasce među ljudima, na što priča završava s izrekom “nije se više znalo tko je čovjek a tko svinja”.

Za novelu se govori da predstavlja komunizam kao sustav koji pomaže svima jednako ipak odlikuje nekim favorizmima. Glavna ideja za cijelo djelo je Boljševička revolucija 1917. te kako je Staljin dospio na vrh eliminirajući protivnike i ljude koji se nisu slagali s njegovim idejama. [12]

Njegovo drugo djelo, *1984*. predstavlja distopijski svijet kakvim ga je on osobno zamislio. Cijelo vrijeme se pojavljuju pojmovi koji opisuju državni nadzor i kontrolu nad ljudima od strane Velikog Brata koji se kroz cijelo djelo nigdje ne pojavljuje iako se zato pojavljuju posteri s natpisima “Veliki Brat te gleda.”. Glavni lik je Winston Smith, radnik Ministarstva istine čiji jedini je cilj prepravljavanje povijesti u korist države. S vremenom

iskazuje sve veće nezadovoljstvo te kreće u pohod protiv režima. Na putu upoznaje mehaničarku Juliju te zajedno nastavljaju u potrazi za elementima koji će im pomoći kako bi svrgnuli vlast. Pojavljuje se i agent O'Brien koji im daje znakove da postoji veliko društvo boraca za slobodu. Na kraju Winston i Julia postaju zatočeni u Ministarstvu ljubavi koje služi za represiju kako bi sve pokušaje pobune uništili u svakoj osobi putem njihovih najvećih strahova. Winston i Julia se razidu nakon suočavanja s njihovim strahovima te iskazuju izdaju jedno drugog. Winston si priznaje da ipak voli Velikog Brata. [13]

Glavna tema djela je cenzura, gdje je svako neznanje veliki plus. Činjenice se izmjenjuju u korist vlasti zajedno s fotografijama na kojima se brišu ključni detalji. Govori se i o boljem životu i stanju u ratovima iako se potpuno ništa ne zna. Svi građani moraju iskazati poslušnost i odanost vlasti do granice da je to zapravo jedino o čemu se treba razmišljati. Privatnost je isto nepostojeći faktor, primjerice pojavljuju se televizijski uređaji koji za razliku od stvarnih djeluju dvosmjerno. Tako moguće je nadzirati građane ukoliko iskazuju nezadovoljstvo u vlastitim domovima. Djelo je ironično uspjele predočiti veliki broj elemenata koji se u jednom obliku pojavljuju sve više i više u stvarnom svijetu te nadahnulo brojne autore drugih medija. Film *Brazil* Terryja Gilliamia iz 1985. sličnih tema se u početku zvao *1984 i pol*. Brojni današnji teoretičari zavjere govore da je Orwell predvidio budućnost.

Slika 10 - Veliki brat te gleda

1984. je doživio masovan uspjeh. Različite posvete se javljaju u raznim oblicima, kao filmovi, glazbe, imenovanja objekata ili novih pojmova koji dospjevaju u svakodnevni govor. Koncept potpunog nadziranja je primjerice bio inspiracija za reality-show pod nazivom *Big Brother* u kojoj su natjecatelji bili 24 sata praćeni kamerama i dobivali zadatke s kojima bi se međusobno natjecali i okretali jedne protiv drugih.

U 21. stoljeću problem manipulacije medijima je još uvijek sveprisutan. Današnji teoretičari spominju razne probleme vezane uz događaje iz prošlosti koji se po njima nisu nikad niti dogodili, poput Apollo 11 slijetanja na Mjesec za što je sve bilo snimljeno u filmskom studiju. [14] Također postoje društva koja zagovaraju da je Zemlja ravna ploča. [15] Može se i spomenuti način pokušaja manipulacije putem religijskog sadržaja na društvenim mrežama gdje stoji poruka da će pravi vjernici proslijediti sadržaj, što se u komentarima također može vidjeti po ljudima koji iznose svoje molitve. 2013. godine novine Guardian razotkrivaju tajni plan Nacionalne sigurnosne agencije, što im je zapravo dojavio poznati bivši zaposlenik Edward Snowden. Radi se o programu PRIZMA čija je svrha bila nadzirati telefonske razgovore kroz sve zemlje svijeta. Nakon tog otkrića prodaja Orwellove knjige je poskočila za 7.000 %. [16]

Danas najaktualnija tema svakog razgovora je o virusu COVID-19. No s njom se javljaju brojne teorije zavjere s kojima teoretičari govore kako primjerice virus uopće ne postoji, da će cjepiva sadržavati mikročipove pomoću kojih će se narod moći kontrolirati, ili da cjepiva uzrokuju autizam ili neplodnost. [17] Pojavom nove tehnologije 5G mobilne mreže pojedinci su osmislili izjavu kako osim što će radijacija biti visoke snage što će uzrokovati smrću, ali ubrzo potom i novim prijenosnikom virusa, što je uzrokovalo prikazima uništavanja tornjeva i objavljivanjem lažnih fotografija koje izvorno nemaju nikakve poveznice. [18] Narod je od pojave virusa pod velikom panikom pa ga je lakše uplašiti pomoću svake nove teorije. Optužuju se međusobno bez ikakvih dokaza. No ipak postoje teorije koje su dovoljno uvjerljivo izjavljene da bi uistinu natjeralo pojedinca da se dobro zamisli tko ovdje govori istinu.

3. Nastanak ideje i njezin cilj

Kako je glavni cilj ovog projekta bio prikazati problem manipulacije medijima putem masovnih medija pogotovo u najtežim vremenima, bilo je potrebno osmisliti dobru priču koja bi na specifičan način izvedbe potaknula promatrača na duboko razmišljanje.

Prva izvedba priče je bila drastično drukčija te dok je projekt krenuo u tom pravcu, došlo je ipak do promjene nakon shvaćanja u kakvoj situaciji se cijeli svijet trenutno nalazi. S toga je odabrana radnja koja usko koristi elemente iz stvarnog svijeta, kao fiktivni oblik globalne epidemije virusa COVID-19 iako je potrebno naglasiti da je svaka sličnost likova s osobama je sasvim slučajna. Glavni razlog je bila činjenica da iako je ovo 21. stoljeće gdje je internet itekako najprostraniji medij i izvor informacija, s njim se pojavljuje i protu-činak da s velikom količinom informacija teško je provjeriti autentičnost svake pa je potrebno se oslanjati na sve izvore koji se nude. Dakako, ni ta opcija nije nužno ispravna, ali jedino tako je moguće dobiti veću sliku koju svatko mora sam sastaviti, pa tako i za ovaj projekt.

Da bi potaknuli gledatelja na razmišljanje, osmišljen je zanimljiv način s kojim bi uključili više osjetila s namjerom da ga se isto tako zbuni. Naime, koristili bi se zvučni i vizualni izvori u kombinaciji te s time je nastala ideja o spoju izložbe i instalacije. Ovaj oblik rada se može istovremeno smatrati izložbom isto kao i instalacijom s obzirom na detalj da se u prostoriji nalazi par zvučnih uređaja koji puštaju dvije strane iste priče, dok bi s vizualne strane postojala projekcija ilustracija u obliku vijesti bez komentara kao i niz novinskih isječaka koje koriste te ilustracije. S novinske strane, te ilustracije bi bile manipulirane tako da se izrežu ili tvoreći samo jedan dio slike ili koristeći cijelu kako bi u spoju s ilustracijama na projektoru nastala kolizija ideja koja se istovremeno odvija na projektorima.

Dapače, na kraju još je potreban promatrač. Od momenta kada osoba uđe u prostoriju ona je „okružena“ informacijama. Njegova jedina uloga je da bude svjedok svemu što vidi i što čuje kako bi on bio taj koji može tu priču sam predočiti i pokušati razraditi u svojim mislima, a potom dalje proširiti. Kako će biti u nazočnosti više izvora informacija, doći će do prekrćavanja novostima od koje će biti problem fokusirati se na svaki izvor istovremeno. Neki će se fokusirati na radio stanice, neki na novine dok će treći samo pratiti pokretne ilustracije. Kako god gledano, osoba ne može izbjeći situaciji u kojoj se nalazi. Jedini način da ne bude dio cijelog problema je da izađe iz prostorije.

Radnja je osmišljena da se ponavlja konstantno iz nekakve istine da je čovjek biće koje ponavlja svoje greške, pa tako se i ova „katastrofa“ ponavlja i nema kraja jer se ne pozna vrijeme u kojem se odvija. S toga postoji mogućnost da se vrijeme radnje odvija u par

tjedana ili možda par mjeseci. Moguće je i da će promatrači primijetiti s vremenom da se pojavljuju nelogičnosti i rupe za koje po njima možda postoje ili ne postoje objašnjenja.

Rezultat cijelog projekta bi bio nastali konflikt u promatraču koji pokušava otkriti pravu istinu, a samim time nema jedne prave istine, već svaki promatrač će sam stvoriti sliku u svojim mislima te će nakon toga moći diskutirati s ostalima što je zapravo istina i što se dogodilo.

3.1. Radnja projekta

Radnja kao i cijeli projekt je osmišljena zajedno s kolegicom Valentinom Špoljarić. U početku je smišljeno da postoji potreba za osjećajem univerzalnosti i tajanstvenosti pa je zato svaki element u priči bezimen. Iako je priča fiktivna, kako bi se bolje predočio projekt bilo je potrebno smisliti razumne i realistične karaktere da bi se slušatelj mogao lakše „ubaciti“. Postoje brojni likovi u priči ovog projekta no prate se najviše dva radijska voditelja, sa sporadičnim pojavljivanjem ljudi iz stožera civilne zaštite, ljudima s ulice u intervjuima i par gostiju od kojih svatko dijeli svoje mišljenje.

Radnja koja prati priču za ovaj projekt je smještena u neodređeno doba ali se smatra da se odvija u 21. stoljeću. Prati dva voditelja dviju različitih radijskih stanica koji opisuju trenutnu situaciju i kako živjeti kroz epidemiju pa se ne ponašaju neuobičajeno jer možemo smatrati da su već upoznati s epidemijom. Jedan radijski voditelj je više profesionalan dok je drugi na nalik osobi koja se bavi amaterskim radio programom što se primjećuje kroz njihove govore i sadržajem kojim se bave. Jedna radio stanica se bavi informativnim sadržajem, opisivanjem epidemioloških mjera, problema pa i savjeta kako se nositi s njima. Druga radio stanica je više okrenuta prema narodu i teorijama zavjere kako postoji mogućnost da je narod prevaren.

Priča započinje jednostavno gdje upoznajemo likove koji su i dalje enigmatični, jedino što znamo je njihovo trenutno ponašanje i osobnost i ništa više kao primjer univerzalnosti da se takva radnja može prikazati u svakoj državi s bilo kojim ličnostima koje nemaju veću vrijednost od drugih. Ostali gosti u priči su ubačeni da bi tvorili različita mišljenja i osjećaje građana koji također proživljavaju probleme koji se pojavljuju. Civilni stožer ima ulogu opisivanja prolaznosti epidemije kao i u stvarnom životu te je njihova uloga neutralna. Jedna od važnijih odluka s vremenom donesena je da oba radijska voditelja budu čitane od strane iste osobe. Razlog tome je da se ostavi otvorenost cijele situacije o čemu su autori razmišljali duže vrijeme. S toga postoji velik broj opcija poput nepostojanosti dvaju već jednog voditelja koji je izoliran daleko izvan civilizacije ili da je psihički bolesnik i slično.

S vremenom se podižu tenzije zbog eskaliranja epidemičnih problema poput sve većeg broja zaraženih ljudi. Jedan od voditelja pokraj vlastitog nevjerovanja cijeloj situaciji se uspijeva ipak zaraziti. Mjere se postrožavaju što dodatno uzrokuje nezadovoljnost i daljnje konflikte naroda protiv vlasti gdje se sve više primjećuje kaotičnost da bi na kraju se radnja zapravo vratila na početak te tako se poništava mogućnost jasnog kraja s čim slušatelj ima potpuno otvoren način predodžbe hoće li radnja ikad prijeći na bolje ili ne. Slušatelju se ta činjenica možda neće odmah pojaviti u mislima nego tek postepeno. Zato je još odlučeno da se na početku svakog

ponavljanja samo promjene strane radija kako ne bi slušatelju dosadilo ali da ga se isto tako zbuni. Vrijeme koje je prošlo između kraja i početka je nepoznato pa se može prosuditi da se radi o tjednima ili mjesecima.

Da bi se kvalitetno prikazala prekrcavanja informacija, u priču su postavljene pauze s protocima informacija od kojih svaki ima nove odluke. Kako vrijeme teče, ti protoci informacija postaju pretrpaniji pomoću zvučnih efekata i preklapanja s drugim glasovima koje ih čitaju. O ostalim načinima kako je situacija kvalitetno predočena putem zvukova se nalazi u Valentininom dijelu rada.

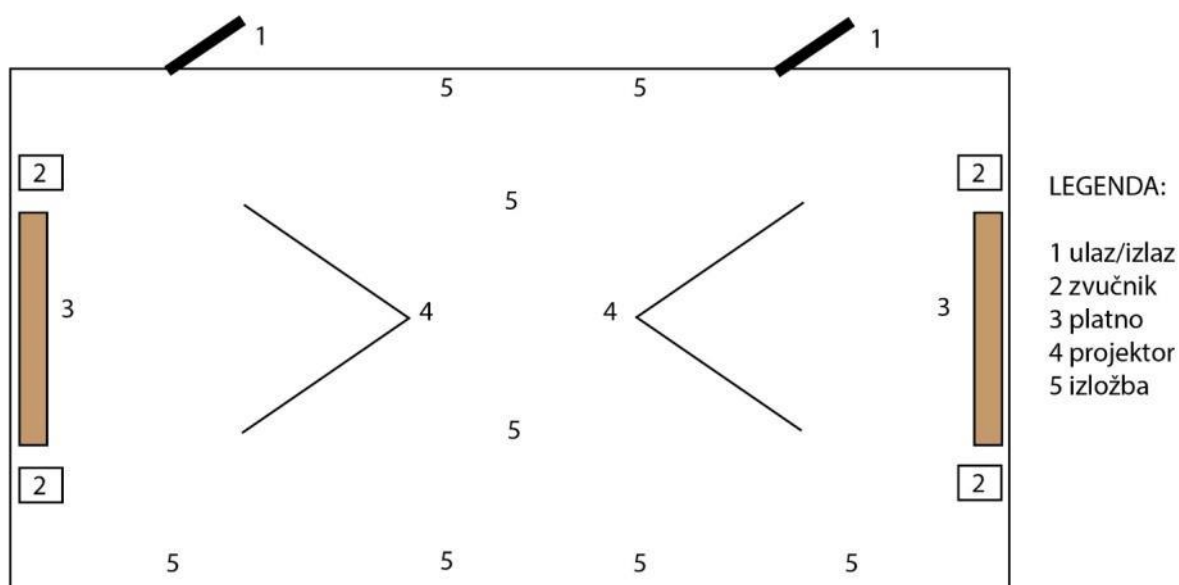
Reklame su isto ubačene u priču kao povremeni odmak od situacije da bi se prikazala ljudskost koja nije napustila narod. One isto tako podsjećaju na problem da bez obzira na problem koji je zahvatio cijeli svijet ipak biznis i marketing ne smiju stati kako bi nastavili sa životom. Od reklama postoji širok spektar kako šaljivih tako i ozbiljnijih primjera. Reklame su dobar primjer manipulacije narodom da bi narod zaboravio na trenutne i važnije probleme te se osvrnuli na cijenu novog proizvoda koji u tom momentu nije uopće nužan.

3.2. Izvedba

Za izvedbu ovog projekta potrebna su dva audio uređaja od kojih svaki pušta svoju traku, jedan ili više projektora na kojima će se prikazivati „vijesti bez komentara“ koje čine ilustracije, novinski članci koji sadržavaju iste ilustracije iako manipulirane rezanjem kako bi tvorili drugu sliku, i na kraju sam čovjek. Audio uređaji puštaju zasebne audio trake koje se trebaju nalaziti jedna nasuprot drugoj u prostoriji, iako bi u većoj izvedbi bilo moguće postaviti više uređaja s novim zapisima. Projektor ili više njih bi trebali biti između audio uređaja dok novinski članci bi se trebali postaviti po zidovima ili pločama. Bilo bi poželjno i postaviti stolice po prostoriji kako bi svatko imao svoj zasebni dio u kojem može biti dio projekta. Nije nužno biti statičan dok izložba traje te je moguće kretati se oko.

Prostor u kojem bi se projekt odvijao nema određenih uvjeta osim što bi prostorija trebala biti potpuno zamračena, zatvorenih vrata i prozora. Ukoliko bi se projekt nalazio u manjoj prostoriji, dovoljan je i jedan projektor, a novinski članci se mogu postaviti na stolove. Ova slika prikazuje jednu od prostorija na Sveučilištu Sjever u Koprivnici.

Puštaju se dvije trake koje se drže iste tematike. S jedne strane se čuje radijski voditelj koji je potpuno opušten te cijelu situaciju smatra suvislom, pa tako govori i da su teorije zavjere zapravo istinite te da nitko ne govori istinu. S druge strane pak se nalazi voditelj koji je profesionalan, ozbiljan i više se obazire na informativni sadržaj kako bi mogao publici davati istinite novosti vezane uz pandemiju. Tako će slušatelj doživjeti suprotnosti poput govora o nesigurnosti o putovanjima izvan države dok će drugi voditelj spomenuti nagradu za putovanje izvan države. Osmišljeno je s ciljem da se sadržaj preklapa upravo kako bi došlo do zbunjivanja.

Ilustracije na projektoru će biti prikazane u video formatu u obliku vijesti bez komentara s nedostatkom zvučnih podataka kako ne bi rezultiralo u nadmetanju s audio uređajima. Ideja konflikta medija putem projektora i novinskih članaka je nastala na isti način kao i audio uređaji, u ovom slučaju novinski članci zajedno s vijestima na projektoru koriste izrezane ilustracije da bi se ključni detalji prikriji od promatrača kao vrsta manipulacije medijima, dok se istovremeno prikazuju iste takve ilustracije u punom obliku na drugom izvoru. Tako će primjerice u novinskom članku biti vidljive prazne police u dućanu dok na projektoru će se vidjeti potpuni prikaz i obratno. Neke ilustracije neće biti uređivane rezanjem ali će zato oba izvora sadržavati istu ilustraciju s drugim natpisom a potom će nastati problem istinitosti informacija koje se predočavaju.

3.3. Scenarij

STRANA A - radio 1

ŠUM

JINGLE

VODITELJ: Dobar dan cijenjeni slušatelji, trenutno vrijeme je 15 sati i 21 minuta, a za vas imamo nove vijesti. Kako doznajemo u jednoj od naših susjednih država pojavila se prva osoba zaražena VIRUSOM za koji od povjerljivih izvora znamo da je izrazito opasan te je lako prenosiv. Čekamo novosti od nadležnih institucija o trenutnoj situaciji u državi, a do tada vas molimo da ostanete uz naš radio.

(prijenos s terena)

STOŽER: Želim Vam dobar dan. Danas je potvrđeno sa kako se virus proširio u nama susjednoj državi. Međutim nema potrebe za panikom. Iako se virus proširio na gotovo svaki kontinent to nije znak da treba paničariti.

Poznato je da se virus prenosi pomoću raznih načina te sa sobom u nekim slučajevima donosi smrtonosne komplikacije. Simptomi ovog virusa su sljedeći: Kihanje, kašljanje, šmrcaње, povišena ili visoka temperatura, glavobolja, vrtoglavica, smanjenje apetita, proljev, mučnina, zamućenje vida, respiratorne smetnje, bolovi cijelog tijela. Ukoliko imate ove simptome, javite se dežurnom infektologu koji će vas dalje uputiti o potrebnim mjerama.

Ukoliko će biti potrebe za intervencijom, mi smo spremni donijeti mjere koje će našu

STRANA B - radio 2

ŠUM

REKLAMA

JINGLE

VODITELJ: Bok burazeri i burazerice, koliko god da vas ima, bliži na se polako pola ure do 4 sata. Sunce je toliko jako danas da ćete se pretvoriti u hodajući špek koliko prži. Imamo čini se neki izvanredni prijenos od civilnog stožera ...

(prijenos s terena)

STOŽER: Želim Vam dobar dan. Danas je potvrđeno sa kako se virus proširio u nama susjednoj državi. Međutim nema potrebe za panikom. Iako se virus proširio na gotovo svaki kontinent to nije znak da treba paničariti.

Poznato je da se virus prenosi pomoću raznih načina te sa sobom u nekim slučajevima donosi smrtonosne komplikacije. Simptomi ovog virusa su sljedeći: Kihanje, kašljanje, šmrcaње, povišena ili visoka temperatura, glavobolja, vrtoglavica, smanjenje apetita, proljev, mučnina, zamućenje vida, respiratorne smetnje, bolovi cijelog tijela. Ukoliko imate ove simptome, javite se dežurnom infektologu koji će vas dalje uputiti o potrebnim mjerama.

Ukoliko će biti potrebe za intervencijom, mi smo spremni donijeti mjere koje će našu zemlju zaštititi od daljnjeg

zemlju zaštititi od daljnjeg širenja virusa. Zasad uvodimo kontrole na granicama te vam preporučujemo da ne putujete izvan države ukoliko to nije nužno potrebno. Također kao preventivnu mjeru preporučujemo održavanje socijalnog distanciranja, redovita i pravilna higijena ruku, te korištenje zaštitnih maski. Molimo vas da budete odgovorni prema sebi i drugima te se pridržavate propisanih mjera zaštite kako bismo zajedno suzbili širenje ovog virusa. O daljnjem razvoju događaja ćete biti informirani pravovremeno. Hvala vam.

JINGLE

VODITELJ: Cijenjeni slušatelji, ovo su bile riječi Stožera civilne zaštite. Kao što ste čuli, razloga za paniku nema ukoliko se pridržavate higijenskih pravila i udaljavanja od ostalih osoba jer kako znamo, virus se prenosi izrazito lagano putem raznih načina te vas sve molimo da budete razumni, mislite na druge, na sebe i obavezno nosite zaštitne maske. Iznimno je u ovom trenutku važno razmišljati o našim postupcima među ljudima jer se radi o nečemu novom s čime se još nismo ni susreli, premda nije ni bilo ikakvih naznaka da bi uopće moglo doći do pojave jedne takve smrtonosne bolesti. Trebamo biti svjesni da nismo sami u ovome te da smo jednako ranjivi kao i svi ostali na ovom planetu.

REKLAMA

JINGLE

širenja virusa. Zasad uvodimo kontrole na granicama te vam preporučujemo da ne putujete izvan države ukoliko to nije nužno potrebno. Također kao preventivnu mjeru preporučujemo održavanje socijalnog distanciranja, redovita i pravilna higijena ruku, te korištenje zaštitnih maski. Molimo vas da budete odgovorni prema sebi i drugima te se pridržavate propisanih mjera zaštite kako bismo zajedno suzbili širenje ovog virusa. O daljnjem razvoju događaja ćete biti informirani pravovremeno. Hvala vam.

JINGLE

VODITELJ: Evo burazeri i burazerice čuli smo što kaže stožer civilne zaštite, malo ćemo svirati, a onda otvaramo svoju liniju vama i omogućavamo vam da osvojite super nagrade, uključujući putovanje van zemlje.

PJESMA

PJESMA

JINGLE

VODITELJ: Cijenjeni slušatelji, dobili smo neke novosti u vezi s novim virusom. U Klinici za infektivne bolesti dokazan je prvi slučaj zaraze novim virusom. Informaciju je priopćilo Ravnateljstvo civilne zaštite. Po svemu sudeći dragi slušatelji, ovomu je pridonijela činjenica da je virus znatno brže došao do nas putem ljudi koji su putovali u druge države. Vjerojatno do toga nebi došlo da su ljudi slušali preopruke stožera i da nisu putovali van zemlje, ali eto situacija je takva kakva jest. Jedino što nam preostaje je da se dobro zaštitimo koliko god moguće i da što manje izlazimo.

JINGLE

PROTOK INFORMACIJA

Potrebno je nositi maske na javnom prostoru.

Maske će uvelike smanjiti mogućnost zaraze.

Razmišljamo o uvođenju policijskog sata.

Zatvaramo sve tvrtke uslužnih djelatnosti osim onih potrebnih za opstanak društva.

Perite ruke alkoholnim dezinfekcijskim sredstvima.

Ne preporučujemo korištenje sredstva za čišćenje wc-a na kožu no alkoholno piće je dozvoljeno.

JINGLE

VODITELJ: Evo burazi i burazerice dobili smo novu dojavu, citiram "U Klinici za infektivne bolesti dokazan je prvi slučaj zaraze novim virusom. Informaciju je priopćilo Ravnateljstvo civilne zaštite". Pa burazi i burazerice, evo došlo je i do nas. Što je malo začuđujuće da je u tako kratkom vremenu se uspio pojaviti kod nas, ali šta je tu je.

JINGLE

PROTOK INFORMACIJA

Nije obavezno nositi maske.

Maske zapravo neće zaštititi od virusa.

Policijski sat će biti dio regulative.

Djelomično ćemo prilagoditi rad u uslužnim djelatnostima.

Dezinfekcijska sredstva su upitno korisna.

Za pranje ruku koristi se i sredstvo za čišćenje wc-a, rakija pa čak i mačji pijesak.

Virus najčešće napada stariju populaciju.

U samoizolaciju idu samo osobe kojima je to propisano.

JINGLE

VODITELJ: Dobar dan cijenjeni slušatelji, imamo 57 novo zaraženih slučajeva u našoj zemlji. Stožer poziva na smirenost i strpljenje koliko god bilo teško za podnijeti. Najavljene su nove mjere čije pridržavanje će biti obavezno s ciljem što većeg sprječavanja daljnjeg širenja zaraze. Čekamo 14 sati, kada ćemo se ponovo uživo uključiti u konferenciju vezano uz trenutnu situaciju.

(prijenos s terena)

STOŽER: Zbog velikog i naglog porasta broja zaraženih, uvodimo karantenu kako bi zaštitili naše građane. Iako virus više oštećuje stariju populaciju, smrtni ishod se javlja najčešće kod kroničnih bolesnika. Osobe za koje se dokaže da su bile u kontaktu sa zaraženim propisuje se mjera dvotjedne samoizolacije. Svakako se treba pridržavati socijalne distance kako smo već iznijeli u našem dopisu, te preporučamo da se svi građani drže svih propisanih mjera. Iz Ministarstva kulture i obrazovanja je također donesena odluka da će se zbog prevencije širenja virusa nastava održavati preko interneta.

NOVINAR: Da li je rješenje problema uvođenje karantene? Tko

Sve je više mladih oboljelo od zloglasnog virusa.

Ukoliko ste bili u blizini osobe koja ima simptome prehlade morate u samoizolaciju.

JINGLE

VODITELJ: Bok burazeri i burazerice s vama je vaš omiljeni radijski voditelj. Predivan je dan u našem gradu, čisto nebo bez oblaka, a danas za vas imam loše vijesti. Evo baš čitam na jednom portalu da ima 65 novo zaraženih kod nas. Danas nas čekaju neke nove informacije od stožera, šuška se o nekoj karanteni kao i kod naših susjeda, ali morat ćemo još malo pričekati i čuti što naše vijeće mudraca ima za reći.

(prijenos s terena)

STOŽER: Zbog velikog i naglog porasta broja zaraženih, uvodimo karantenu kako bi zaštitili naše građane. Iako virus više oštećuje stariju populaciju, smrtni ishod se javlja najčešće kod kroničnih bolesnika. Osobe za koje se dokaže da su bile u kontaktu sa zaraženim propisuje se mjera dvotjedne samoizolacije. Svakako se treba pridržavati socijalne distance kako smo već iznijeli u našem dopisu, te preporučamo da se svi građani drže svih propisanih mjera. Iz Ministarstva kulture i obrazovanja je također donesena odluka da će se zbog prevencije širenja virusa nastava održavati preko interneta.

NOVINAR: Da li je rješenje problema uvođenje karantene? Tko

je zapravo kriv za ovu tjeskobnu situaciju? Koji je idući korak?

Hoće li gospodarstvo imati posljedica zbog uvođenja karantene? Hoće li netko ipak raditi?

STOŽER: Karantena se odnosi na sve uslužne djelatnosti, tako da će raditi samo trgovine s osnovnim namirnicama i benzinske postaje to jest one djelatnosti koje su neophodne za normalno funkcioniranje.

NOVINAR: Ima li dovoljno respiratora? Što je sa samoizolacijom? Hoće li online nastava biti održiva?

JINGLE

VODITELJ: Dobar dan cijenjeni slušatelji Eto danas smo za Vas pripremili korisne sadržaje koji će vam pomoći prebroditi ovo krizno vrijeme. Prvo kratke upute o održavanju higijene, a zatim nekoliko praktičnih savjeta o tome kako za vrijeme epidemije iskoristiti slobodno vrijeme i održavati dobar kontakt sa svojim ukućanima kako biste svi ostali u dobrim odnosima. Upute će nam dati zamjenica ministrice zdravstva i epidemiologinja.

ZAMJENICA MINISTRICE: Dobar dan svim slušateljima. Zdravstveno vijeće odlučilo je napraviti listu preporuka.

One su sljedeće: Održavajte čestu higijenu ruku sredstvima koja sadrže 70 % alkohola: protrljajte ruke ako vam ruke nisu vidno prljave ili operite sapunom i vodom ako su ruke

je zapravo kriv za ovu tjeskobnu situaciju? Koji je idući korak?

Hoće li gospodarstvo imati posljedica zbog uvođenja karantene? Hoće li netko ipak raditi?

STOŽER: Karantena se odnosi na sve uslužne djelatnosti, tako da će raditi samo trgovine s osnovnim namirnicama i benzinske postaje to jest one djelatnosti koje su neophodne za normalno funkcioniranje.

NOVINAR: Ima li dovoljno respiratora? Što je sa samoizolacijom? Hoće li online nastava biti održiva?

JINGLE

(voditelj je zaboravio isključiti mikrofona i čuje raspravu voditelja s drugom osobom)

VODITELJ: Ma ne vjerujem im ništa, stalno izmišljaju nekakve gluposti samo da ovaj narod naj...

DRUGI GLAS: Kako baš ti znaš da su gluposti, to što čitaš s kojekakvih stranica ne znači da svi lažu

VODITELJ: Ne čitam ja gluposti, sve je to jedan veliki eksperiment da iz manipuliraju narod. Ima tu nekih skrivenih motiva kažem ti. Nemoj podcjenjivati ljudsku zlobu...

DRUGI GLAS: Da, da, opet ćeš reći i da oni novi 5G tornjevi šire virus-

VODITELJ: Ne kažem ja da je tako, ali neke stvari se neobično poklapaju i ne vjerujem u slučajnosti

prljave i to u trajanju 20tak sekundi. Izbjegavajte dodirivanje očiju, nosa i usta. Čuvanje higijene zraka unutarnjeg prostora čestim provjetravanjem prostora te kašljanjem ili kihanjem u savinuti lakat ili papirnatu maramicu te odmah potom bacite papirnatu maramicu u kantu za otpatke koja ima poklopac. Prilikom čišćenja koristite preporučena sredstva za čišćenje površina s deklariranim virucidnim djelovanjem. Redovito čistite površine koje se često dodiruju poput kvaka, rukohvata, daljinskih upravljača, mobitela, telefonskih aparata i površina stola. Ovo je od osobite važnosti ako u kućanstvu imate osobu iz rizične skupine.

REKLAMA

JINGLE

VODITELJ: Poštovani slušatelj stigle su neke nove informacije u vezi virusa te potencijalnog cjepiva na kojem se intenzivno radi. Globalna zdravstvena agencija, u suradnji sa nekoliko država trenutno radi na cjepivima koja bi mogla potpuno uništiti virus bez obzira da li se radi o zaraženoj osobi ili kao prevenciji da se dalje ne razmnožava različitim putevima. Jedan od čelnih ljudi agencije kaže da je ovo jedna velika utrka među institucijama za zaslugom, pa s time postoji i pitanje komercijalizacije cjepiva koje bi moglo donijeti enorman profit od prodaje diljem svijeta. Naravno, nadamo se da tko god prvi otkrije cjepivo da ga neće gledati kao

REKLAMA

JINGLE

VODITELJ: Bok, bok buraz ... s nama u studiju je radnik zdravstvenog sustava koji tvrdi da zna na koji se način treba nositi prema ovom navodnom virusu, ali i svakom drugom koji će možda jednoga dana doći, svakako ima zanimljive informacije koje ne treba shvatiti olako pa ćemo ići čuti što kaže. Pozdrav, u eteru ste, jel se čujemo?

RADNIK ZDRAVSTVENOG SUSTAVA:

Čujemo se, bok bok... Krenimo odmah sa preporukama. Prvo kad dođete u kuću morate svu odjeću skinuti sa sebe i staviti u vrećicu. Obuću stavite u vrećicu koju morate hermetički dobro zatvoriti i tako mora stajati barem 72 sata. Nakon toga operite ruke sapunom ili dezinficijensom u trajanju od 20-tak sekundi, a odjeću stavite u perilicu na 95 stupnjeva. Bilo bi poželjno da ne dirate lice prije nego dobro operete ruke. Zatim se idite tuširati punih 20 minuta na temperaturi vode od 40 stupnjeva. Kod korištenja sapuna, kružnim pokretima u smjeru kazaljke na satu trljajte sapun o kožu prvih 10 minuta, nakon toga promijenite smjer. Što se tiče radnih površina možete povremeno očistiti nekim sredstvom za čišćenje kojega i inače koristite za kućanske poslove. I bilo bi poželjno da svakako redovito dezinficirate površine koje često dodirujete poput kvaka, rukohvata, telefona i mobitela. I tada ste sigurni od virusa. Znam da zvuči komplicirano ali samo tako možete biti sigurni od

izvor zarade nego spas za čovječanstvo od jedne pošasti za koju smo se slabo pripremili te ga iskoristiti za sveopće dobro. Najveći rizik trenutno imaju trudnice i starije stanovništvo. Evo dragi slušatelji čuli ste sve. Pazite na trudnice i naše starije, te imajte prema njima najviše obzira i poštovanja na način da im nosite hranu kako ne bi trebali izaći iz kuće. Svjestan sam da situacija nije uopće za šalu, ali u ovom trenutku, trebamo biti jedni za druge. Zamislite si da ste vi na njihovom mjestu vjerujem da bi vam bilo drago vidjeti nekog tko bi vam pomogao s obzirom na vaše stanje? Stoga slušajte što institucije kažu i pridržavajte se toga jer ti ljudi znaju što rade.

JINGLE

VODITELJ: S nama u studiju je gošća čiji znanstveno-istraživački opus govori sam za sebe te ju nije potrebno predstavljati. Čuti ćete malo više o cijeloj situaciji, kakav je ovo virus, kako je došlo do njega i kako se boriti protiv njega. Lijep pozdrav.

STRUČNJAK: Lijep pozdrav i vama, hvala što ste me primili.

VODITELJ: Evo dakle, usprkos raznim teorijama zavjere koje kruže svijetom, možete li nam dati konkretan uvid u ovaj virus koji hara cijelim svijetom i čini ljude pomalo nervoznim?

STRUČNJAK: Naravno, radi se o laički rečeno virusu koji dolazi

virusa.

REKLAMA

JINGLE

VODITELJ: Dobro jutro svima, imamo zanimljivog gosta danas koji će nam nešto više pričati o svojem viđenju ovog zloglasnog virusa. Sa nama je stručnjakinja za promjene na planetu, dobar dan.

STRUČNJAK ZA PROMJENE NA PLANETI: Jel mikrofon radi? Da, pozdrav svim vašim slušateljima, ja ću vam danas ispričati pravu istinu o ovom virusu. Ništa šokirajuće, on je umjetno stvoren.

VODITELJ: Kako to mislite, možete li malo bolje objasniti?

STRUČNJAK ZA PROMJENE NA PLANETI: Gledajte. Ako promotrite svijet oko sebe i ono što se događa u prirodi, poplave, požari, suše, tajfuni; priroda to jest naš planet umire. A zašto je to tako. Zbog ljudi. Ljudi su najveći paraziti na ovom planetu. Zagađenje, porast populacije, propadanje prirode, sve se to može povezati s čovjekom. Najlakši način da se to uspori i ultimativno prekine je globalna redukcija populacije.

VODITELJ: U redu, ali znanstvenici kažu da je virus nastao u prirodi....

STRUČNJAK ZA PROMJENE NA PLANETI: Da da da.... čovjek je pojeo zmiju a zmija i šišmiša. Ali zmije ne jedu šišmiše, jedni lete, drugi ne... Mislim da nije

iz prirode, kao takav je odavno postojao u životinjskim organizmima iako nije dosad nikad bio u ljudskom sustavu. U čovjeka je došao na način da se konzumiralo životinjsko meso koje nije bilo ranije testirano na potencijalne zaraze te je s vremenom se počeo širiti dalje putem bliskih kontakata. Prvenstveno napada dišni sustav što je veliki problem starijim ljudima i onima koji pate od kroničnih zdravstvenih problema jer ostavlja trajni ožiljak. Isto tako, simptomi se ne pojavljuju odmah nego se bolest postepeno razvija i pokazuje svoje prve simptome tek par dana poslije zaraze, što je epidemiološki vrlo nepovoljno jer se u tih nekoliko dana zaraza može znatno proširiti. S druge pak strane dobro je da razvoj bolesti nije rapidan jer ako se na vrijeme otkrije može se promptnije reagirati te spriječiti neželjene komplikacije. Stoga mogu konstatirati da su ljudi s pravom nervozni no svejedno mjesta za paniku nema dok god svi ostanu sigurni i pridržavaju se propisanih mjera.

VODITELJ: Možemo sa sigurnošću reći da je ovo jedna od stvari na koje nismo uopće se mogli pripremiti. Recite mi, što mislite o ekonomskim implikacijama koje donosi ova kriza te trenutne mjere sprječavanja zaraze?

STRUČNJAK: Smatram da nisam mjerodavan komentirati ekonomske implikacije, no smatram da nam je trenutno prioritarno zdravlje naših građana. Znači moramo smanjiti širenje zaraze i rasteretiti ljude koji rade na

slučajnost da se navodni laboratorij za istraživanje virusa nalazi nedaleko od mjesta gdje je počela zaraza. jedino logično rješenje je da je proizašlo iz tog laboratorija. Moja pretpostavka je da je to bilo planski. Nisu oni bez veze stavili krevete za bolesne dok još bolesnih nije ni bilo. A baš su u zanimljivo vrijeme krenuli postavljati tornjeve za 5G mrežu za koje je nepoznat utjecaj na žive organizme s obzirom da radi na frekvenciji koja je blizu frekvencije mikrovalne pećnice.

VODITELJ: Kako znate da je baš to istina?

STRUČNJAK ZA PROMJENE NA PLANETI:

Ne tvrdim ja to kao apsolutnu istinu ali vjerujem da je vrlo vjerojatno da jest jer previše toga se poklapa jedno sa drugim, a slučajnosti ne postoje. Svih ovih godina nas kontroliraju i nameću nam standarde i lažne novosti bez kojih možemo normalno živjeti, na ovaj način nas mogu držati na uzici kao pse jer je narod u strahu. Znaju da bi ih inače narod rastrgao kao životinje. Jesmo li uopće sletili na Mjesec? Kako znate da ova voda koju pijete svakodnevno nije puna nanočesticama preko kojih vam nadziru živčani sustav? To što zvuči suludo ne znači da nije istina. Trebamo biti otvorenog uma i spremni na sve mogućnosti. Mislim da je nepobitna činjenica da netko iz sjene pokušava manipulirati na globalnoj razini. Samo treba pratiti tragove jer su stvari povezane.

VODITELJ: Mislim skroz se slažem s vama. Previše je tu rupa u logici za koje običan čovjek nije

prvoj crti obrane te vjerovati da će institucije odraditi svoj posao.

VODITELJ: Cijenjeni slušatelji, to je to od našeg gosta za danas. Pravila su još uvijek ista, ostanite sigurni i do sljedećeg slušanja.

STRUČNJAK: Hvala Vama i lijep pozdrav

JINGLE

PJESMA

svjestan jer ne obraća pažnju kaj se događa njegovom životu. Ljudi su previše zaokupirani samim sobom i materijalnim stvarima da bi primjećivali kaj se oko njih događa. Zato se nameće društvena korisnost i rad, i jeftina zabava te nas se bombardira nebitnim informacijama sve kako bi nas odvratili od razmišljanja. Samo nek je kruha i igara, ne?

STRUČNJAK ZA PROMJENE NA PLANETI:

Apsolutno, zato je potrebno načuliti sva osjetila i dobro promisliti što je istina a što ne. S obzirom na apsurdnost moderne ljudske povijesti, ne bi bilo uopće čudno da smo zapravo dio nekakve simulacije. Isto tako, možete biti sigurni da ljudska povijest nije izmišljena početkom 20. stoljeća pa su oba svjetska rata nastala jer se narod digao na noge?

VODITELJ: Bilo mi je zadovoljstvo dijeliti ovaj dubokoumni razgovor s vama, evo burazeri i burazerice sve ste čuli iz ovog kratkog razgovora, nemamo sada više vremena, ali budemo opet uskoro održali jednu ovakvu seansu s našom dobrom gošćom, do sljedećeg slušanja!

JINGLE

VODITELJ: Ljudi moji, vidite li kako u drugim državama nastaju protesti zbog uvođenja puno strožih pravila koje bi vas činile zatvorenicima u vlastitom gradu? Mislim da nije uredu da se ljudima ograničava sloboda. Ljudi ja vam kažem, nešto tu uopće ne štima...

JINGLE

JINGLE

VODITELJ: Prekidamo program zbog izvanredne presice civilnog stožera.

(prijenos s terena)

STOŽER: Dobar dan. Nije lako početi s lošim vijestima ali takva je trenutna situacija. Nažalost imamo sve veći porast broja novo zaraženih osoba u proteklih nekoliko dana, a postotak oboljelih sa smrtnim ishodom se polako povećava. Borba s ovim virusom je enormna i nažalost nismo u dobroj poziciji. Molimo sve građane da se pridržavaju propisanih mjera.

Dobili smo dojave kako postoje ljudi koji preprodaju dezinfekcijska sredstva po trostruko većim cijenama. Takvo ponašanje je zaista diskriminirajuće, beskrupulozno, neetično i nemoralno te ostavlja velik broj ljudi u znatno većem riziku dolaska u kontakt s virusom. Ukoliko se takvo ponašanje nastavi, biti ćemo prisiljeni poduzeti akcije s ciljem sprječavanja takvog načina poslovanja i bogaćenja na tuđoj nesreći. Imajte na umu da ova situacija utječe na sve nas i prema tome zahtijevamo da se svi ponašate solidarno.

Posjete bolnicama i zdravstvenim ustanovama su do daljnjeg zabranjene, kako se virus ne bi širio među djelatnicima i ostalim pacijentima koji boluju od težih i kroničnih oboljenja. Ukoliko se pojedinci ne budu pridržavali ove odluke, bit će kažnjeni visokim novčanim kaznama. Unatoč dugim planiranjima ljudi, vjenčanja i

VODITELJ: Prekidamo program zbog izvanredne presice civilnog stožera.

(prijenos s terena)

STOŽER: Dobar dan. Nije lako početi s lošim vijestima ali takva je trenutna situacija. Nažalost imamo sve veći porast broja novo zaraženih osoba u proteklih nekoliko dana, a postotak oboljelih sa smrtnim ishodom se polako povećava. Borba s ovim virusom je enormna i nažalost nismo u dobroj poziciji. Molimo sve građane da se pridržavaju propisanih mjera.

Dobili smo dojave kako postoje ljudi koji preprodaju dezinfekcijska sredstva po trostruko većim cijenama. Takvo ponašanje je zaista diskriminirajuće, beskrupulozno, neetično i nemoralno te ostavlja velik broj ljudi u znatno većem riziku dolaska u kontakt s virusom. Ukoliko se takvo ponašanje nastavi, biti ćemo prisiljeni poduzeti akcije s ciljem sprječavanja takvog načina poslovanja i bogaćenja na tuđoj nesreći. Imajte na umu da ova situacija utječe na sve nas i prema tome zahtijevamo da se svi ponašate solidarno.

Posjete bolnicama i zdravstvenim ustanovama su do daljnjeg zabranjene, kako se virus ne bi širio među djelatnicima i ostalim pacijentima koji boluju od težih i kroničnih oboljenja. Ukoliko se pojedinci ne budu pridržavali ove odluke, bit će kažnjeni visokim novčanim kaznama. Unatoč dugim planiranjima ljudi, vjenčanja i slična veća okupljanja su

slična veća okupljanja su
zabranjena iz istih razloga, žao
nam je ali trenutno suzbijanje
širenja je mnogo važnije.

Također, primjećujemo da građani
paničare pa za svaku sitnicu zovu
doktoare te ih time nepotrebno
opterećuju. Ubuduće se javljajte
samo ako imate 5 ili više od
nabrojanih simptoma. Molimo vas
da imate obzira prema svima,
nemojte zaboraviti... ostanite
doma i nastojte ostati smireni
koliko god moguće.

JINGLE

PROTOK INFORMACIJA

U trgovinama ne smije biti više
od 5 osoba.

Osobe koje ne nose maske ne smiju
ući u trgovine.

Ima dovoljno potrepština za sve,
nema potrebe uopće raditi zalihe.

Policija neće tjerati ljude, već
samo nagledati.

Nema kazni za nenošenje maski
iako se ne preporučuje kretanje
bez njih.

Zbog nastale situacije zabranjeno
je održavanje slavlja kao svadbi,
rođendana i slično.

Obustavlja se rad svih kulturnih
djelatnosti (muzeji, kazališta,
kina, knjižnice, čitaonice) te
obustava održavanja izložbi,
revija, sajмова.

Obustava rada ugostiteljskih
objekata svih kategorija, uz

zabranjena iz istih razloga, žao
nam je ali trenutno suzbijanje
širenja je mnogo važnije.

Također, primjećujemo da građani
paničare pa za svaku sitnicu zovu
doktoare te ih time nepotrebno
opterećuju. Ubuduće se javljajte
samo ako imate 5 ili više od
nabrojanih simptoma. Molimo vas
da imate obzira prema svima,
nemojte zaboraviti... ostanite
doma i nastojte ostati smireni
koliko god moguće.

JINGLE

PROTOK INFORMACIJA

Trgovine same moraju odlučiti
kako će i na koliko ograničiti
broj kupaca.

Maske ipak nisu obavezne.

Iako ima dovoljno robe preporuča
se raditi zalihe za nekoliko
dana.

Policija već nekoliko dana tjera
građane s javnih mjesta.

Policija će kažnjavati osobe koje
na javnim mjestima ne nose maske.

Zbog nastale situacije zabranjeno
je održavanje slavlja kao svadbi,
rođendana i slično.

Obustavlja se rad svih kulturnih
djelatnosti (muzeji, kazališta,
kina, knjižnice, čitaonice) te
obustava održavanja izložbi,
revija, sajмова.

Obustava rada ugostiteljskih
objekata svih kategorija, uz
izuzetak usluge pripreme i
dostave hrane, usluge smještaja

izuzetak usluge pripreme i dostave hrane, usluge smještaja te rada pučkih i studentskih kuhinja.

Obustavlja se rad uslužnih djelatnosti u kojima se ostvaruje bliski kontakt s klijentima (npr. frizeri, kozmetičari, brijači, pedikeri, saloni za masažu, saune, bazeni)

Obustavljaju se sva sportska natjecanja i organiziranih treninga te obustava rada teretana, sportskih centara, fitness i rekreacijskih centara.

Obustavlja se rad autoškola i škola stranih jezika

Obustava vjerskih okupljanja.

te rada pučkih i studentskih kuhinja.

Obustavlja se rad uslužnih djelatnosti u kojima se ostvaruje bliski kontakt s klijentima (npr. frizeri, kozmetičari, brijači, pedikeri, saloni za masažu, saune, bazeni)

Obustavljaju se sva sportska natjecanja i organiziranih treninga te obustava rada teretana, sportskih centara, fitness i rekreacijskih centara.

Obustavlja se rad autoškola i škola stranih jezika

Obustava vjerskih okupljanja.

JINGLE

VODITELJ: Dobar dan cijenjeni slušatelji, 20-ti je dan karantene. Škola na daljinu pokazuje izuzetan uspjeh, učenici i profesori funkcioniraju bolje nego na klasičnoj nastavi i govori se da bi se ovakav tip nastave mogao uvesti i poslije stanja pandemije što pokazuje da je to bila dobra odluka. Isto tako dobili smo raznih dojava od slušatelja s čim se bave u vrijeme karantene, i moram priznati da sam iznimno impresioniran s onim što sam čuo i vidio, tako da ipak unatoč ovom lošem periodu ipak je ovo jedan solidan dokaz da su ljudi sposobni ostati psihički čitavi i nasmijavati svoje ukućane gradeći bolji obiteljski odnos. Danas ćemo se posvetiti detaljnim

JINGLE

VODITELJ: Na valovima radija ste, pozdrav svima. 20. je dan odvojenosti od normalnog života. Govori se da ova škola na daljinu čini čuda ali poruke slušatelja govore pak suprotno, o čemu se tu radi? Kako je moguće da onda učenici i studenti nemaju vremena za ništa drugo nego samo za školu, ipak su to samo djeca haloooo? Vlada samo govori kako je to jedna od najboljih odluka koju su donijeli vezano uz doba virusa što je još jedna u nizu od njihovih nelogičnosti ali ajde, neće ni ovo tako dugo trajati pa se strpite ljudi moji. Primjećujem kako ipak ima vas koji ipak vrijeme provodite vani pa hodate, šćete gradom... I odlučio sam vas malo poloviti, naravno držao sam propisani razmak (NAKAŠLJA SE) i pitao sam

novostima o virusu koje će nam priopćiti zamjenica ministrice ministarstva zdravstva i epidemiologinja, te će nam pokušati objasniti s čim se borimo. Sve to dolazi nakon sljedeće reklame koja slijedi.

REKLAMA

JINGLE

VODITELJ: Cijenjeni slušatelji, preko telefona s nama je zamjenica ministrice ministarstva zdravstva i epidemiologinja, lijep pozdrav i dobrodošli.

ZAMJENICA MINISTRICE: Lijep pozdrav i vama i vašim slušateljima.

VODITELJ: Molim vas recite nam kakva je trenutna virološka situacija u zemlji i na terenu

ZAMJENICA MINISTRICE: Eto nažalost plešemo ovaj ples sa virusom i zasad nismo uspjeli izolirati specifičan način na kojim se virus prenosi. U početku smo uspijevali pratiti širenje i oni potencijalno zarazni su stavljeni u samoizolaciju, ali nažalost došli smo do situacije gdje se dosta ljudi ne pridržava propisanih mjera ili izostavljaju spomenuti ljude s kojima su bili u kontaktu tako da je postalo gotovo nemoguće popratiti širenje zaraze. Nažalost zaraza se približava četveroznamenkastom broju te smo zbog manjka resursa primorani izostaviti one na koje se samo sumnja u zarazu, te se fokusirati na one koji su potvrđeno zaraženi.

VODITELJ: Što mislite zašto je to tako?

vas zašto ste vani što kako, evo što ste mi vi rekli...

GRAĐANI 1: Pa vani sam jer ne mogu više biti zatvoren u kući, teško je to ipak, pogotovo nama starijima koji nismo navikli samo na televiziju.

VODITELJ: A nije vas strah virusa?

GRAĐANI 1: Ma ne, to je sve glupost. ne poznam nikog da ima virus niti sam čuo. Ne ide to na mene, ja sam zdrav ko dren.

GRAĐANI 2: Nažalost nemam nikoga pa moram sama u dućan, nemam kome ni dijete ostaviti pa sam morala i njega uzeti. Brzo ću to obaviti i bježim doma.

GRAĐANI 3: Ja sam tu da pravim reda. Vidim da nitko ne reagira, eno igrališta su puna.

VODITELJ: Jeste li vi policajac po zanimanju?

GRAĐANI 3: Samoproглаšeni, netko mora u ovoj lopovskoj državi punoj probisvijeta.

VODITELJ: Hoćete reći da službe ne rade dobro svoj posao?

GRAĐANI 3: Kad bi radili, ja svakako ne bi bio ovdje prisutan, jel tako? Hajde, pustite me da radim svoj posao.

JINGLE

VODITELJ: E burazeri i burazerice slušajte ovo, dvije bakice su se danas potukle oko kvasca, cijela ova propaganda nas polako uništava da su se ljudi počeli

ZAMJENICA MINISTRICE: Neslužbeno izgleda da je virus mutirao, no još čekamo stopostotnu potvrdu, te više ne napada samo stariju populaciju, nego i mlađu. Nažalost čuli ste da imamo i zaraženo novorođenče. Nadamo se kako će virus oslabiti kada zatopli, ali ne možemo to znati sa sigurnošću. Pazite na svoje starije u obiteljima, obavljajte kupovinu za njih i ostanite doma. Ne šecite gradom bez razloga. Jako je puno ljudi i u šumama, svejedno budite oprezni. Iako razumijemo da je teško biti zatvoren izdržite još malo.

VODITELJ: Hvala vam na ovom javljanju, lijep pozdrav.

PROTOK INFORMACIJA

Vjerujte vladi, oni iznose potvrđene činjenice

Slušajte civilni stožer, daju nam informacije o virusu i kako se boriti protiv njega

Vjenčanja se odgađaju ili se smanjuje broj uzvanika.

Tvrtke posluju s minusom, ali vlada im financijski pomaže.

Rad od kuće uvodi se u svim tvrtkama u kojima je to moguće

Razvija se velika depresija i anksioznost.

Sportaši svoje treninge odrađuju u prirodi ili u svojim domovima.

Online se prikazuju kazališne predstave.

klati oko hrane kao da je nema uopće. Budite smireni pa nije da će sad svijet stati i da neće biti kvasca ni wc-a papira. Ljudi dobro razmislite što se događa, kako je moguće da na ovakvo što pored sve te tehnologije nitko nije u stanju osmisliti cjepivo.

REKLAMA RADIJA: Nove teorije danas na vašem najdražem radiju

Pozadinska buka, čuju se ljudi u prostoriji.

REKLAMA

PROTOK INFORMACIJA

Ispostavlja se da je umjetno stvoren virus

Žele prorijediti populaciju

Nisam vidio oca koji je u bolnici već mjesec dana

Mladenke ogorčene novonastalom situacijom, odgađaju svadbe za godinu dana.

Ljekovito bilje kao kopriva smanjuje mogućnost zaraze

Online nastava nekim učenicima otežava učenje.

Stožer uvodi visoke novčane kazne za kršenje mjera

Razvija se velika depresija i anksioznost.

Treba li vjerovati vladi?

Ljudi masovno kupuju zalihe WC papira, brašna i kvasca

Uvedena je karantena za sve gradove, od sada putovanje samo uz propusnicu

Ostanite doma pod hitno!

Mediji preuveličavaju situaciju

Stiže nam pomoć, budite spremni

Mi vam govorimo pravu istinu

Hoće li ova kriza ujediniti ili razoriti svijet?

INFORMACIJSKA BUKA

TIŠINA

PJESMA

JINGLE

VODITELJ: Lijep pozdrav cijenjeni slušatelji, 12 je sati i 37 minuta, imamo dobre vijesti za vas. Izgleda ja je došao kraj karanteni i čini se da će mjere popustiti. Više ćemo saznati u današnjoj presici stožera koja dolazi za koji trenutak.

REKLAMA

Virus ipak postoji, zašto su nam lagali do sad

Bilježi se sve veći porast kršenja mjera.

Ljudi sve više krađu iz trgovina, borba za opstanak

Zar nismo mi sami mediji?

Trnci u prstima mogu biti znak da ste zaraženi

Što je na kraju istina, a što laž?

Mi vam govorimo pravu istinu

Hoće li ova kriza ujediniti ili razoriti svijet?

INFORMACIJSKA BUKA

TIŠINA

ŠUM

PJESMA

JINGLE

VODITELJ: Pozdrav burazi i burazerice evo mene natrag. Držala me nekakva gripica koja je trajala dulje od očekivanog, ali zato evo me natrag u punoj snazi. Čitam nešto po portalima kao da se ukida karantena i život se budi, a sad ćemo se priključiti uživo pa ćemo sve saznati, ja se nadam ...

(prijenos s terena)

(prijenos s terena)

STOŽER: S obzirom na veliki pad novih slučaja zaraze i sve veći broj izliječenih osoba drago nam je da napokon možemo reći kako se situacija popravlja. Uspjeli smo izdržati ovaj najteži i najgori period. Iako situacija ide na bolje to ne znači da se možemo u potpunosti opustiti već moramo i dalje držati se određenih mjera. Škole se još uvijek drže online nastave te za trudnice i starije još uvijek postoji rizik.

NOVINAR: Znači li to da će se otvoriti ugostiteljski obrti? Što je sa turizmom? A gospodarskim padom? Jesmo li u ušli u stanje krize?

STOŽER: Pred nama je dugi put, prvo ćemo postepeno otvarati uslužne djelatnosti, već od sutra ukidamo zabranu kretanja u druge gradove. Do sada smo morali ostati doma, a sada moramo ostati odgovorni. I dalje se treba držati minimalne udaljenosti od 2 metra, dezinficirati ruke kod ulaska u trgovine, paziti na osobnu higijenu. Za sve druge promjene bit ćete pravovremeno obaviješteni. Hvala vam.

JINGLE

VODITELJ: Slušali smo presicu civilnog stožera, a s nama u studiju je i zamjenik zamjenice ministrice ministarstva zdravstva s kojim ćemo malo prokomentirati ovu situaciju. Dobro došli u naš studio.

ZAMJENIK ZAMJENICE MINISTRICE:
Pozdrav, pozdrav... možemo reći kako smo napokon dočekali ovakve

STOŽER: S obzirom na veliki pad novih slučaja zaraze i sve veći broj izliječenih osoba drago nam je da napokon možemo reći kako se situacija popravlja. Uspjeli smo izdržati ovaj najteži i najgori period. Iako situacija ide na bolje to ne znači da se možemo u potpunosti opustiti već moramo i dalje držati se određenih mjera. Škole se još uvijek drže online nastave te za trudnice i starije još uvijek postoji rizik.

NOVINAR: Znači li to da će se otvoriti ugostiteljski obrti? Što je sa turizmom? A gospodarskim padom? Jesmo li u ušli u stanje krize?

STOŽER: Pred nama je dugi put, prvo ćemo postepeno otvarati uslužne djelatnosti, već od sutra ukidamo zabranu kretanja u druge gradove. Do sada smo morali ostati doma, a sada moramo ostati odgovorni. I dalje se treba držati minimalne udaljenosti od 2 metra, dezinficirati ruke kod ulaska u trgovine, paziti na osobnu higijenu. Za sve druge promjene bit ćete pravovremeno obaviješteni. Hvala vam.

JINGLE

VODITELJ: Evo čuli ste novosti, a mi ćemo kasnije malo prokomentirati s nekim slušateljima o cijeloj ovoj situaciji.

REKLAMA

vijesti. Nakon puno truda i neprospavanih noći naš civilni stožer uz vladu i svi pomagači, od zdravstvenih djelatnika pa do policije i vatrogasaca napokon smo došli do bolje pozicije.

VODITELJ: Oprostite što vas prekidam, ali ne mislite li da su zdravstveni djelatnici ipak napravili najviše i radili najteže.

ZAMJENIK ZAMJENICE: Apsolutno da jesu, treba im na tome zahvaliti, no ne smijemo zaboraviti i na ostale koji su pomogli provoditi mjere

VODITELJ: Smatrate li da bi ih također trebalo nagraditi nekako za ovaj trud i puno mukotrpnog odricanja i to što su uvijek bili dostupni.

ZAMJENIK ZAMJENICE: Svakako, ipak su oni bili na prvoj liniji ove borbe. Nadamo se kako sada ljudi vide kako imamo složnu državu, govorim o apsolutno svakom stanovniku naše države sada. Ovakvi moramo biti i u budućnosti, nastaviti dalje, sada se treba oporaviti i polako nastaviti dalje. Treba se pridržavati svega što civilni stožer preporuča jer sve je to u interesu da se virus ponovo ne proširi.

VODITELJ: U redu, hvala vam na gostovanju, eto pokazali ste da vladajući znaju što rade te da smo sigurni u njihovim rukama. lijepo vas pozdravljam, a mi idemo dalje s našim programom.

Primjećujemo kako podosta ljudi još paničari, ne vjeruje sustavu i čak ponovo kruže neke priče o

JINGLE

VODITELJ: Kao što sam i obećao, malo ćemo u eteru prokomentirati cijelu ovu situaciju. Linije su nam pune, zovete kao ljudi, istovremeno ćemo vas nekoliko sretnika pustiti pa da malo prodiskutiramo ovo. Bok svima
Što mislite o cijeloj situaciji?

GOST 1: Pa...

GOST 2: Mislim da ovo-

GOST 3: Laži i same la-

VODITELJ: Super ste, ali ajmo jedan po jedan može...slušamo vas!

GOST 1: Iskreno se nadam da je situacija ovakva kakva je, s obzirom da smo ih već ulovili u laži teško je sada procijeniti istinitost situacije.

GOST 3: Ma lažu, banda .. samo skrivaju informacije, boje se krize. Sigurno ima još zaraženih. Nemoguće da je pored takvog problema malo prijavljenih!

VODITELJ: Tu je naravno problem i sa asimptomatskim slučajevima, jer u stvarnosti nemamo prave brojke.

GOST 2: Vjerojatno nikada nećemo saznati pravu brojku oboljelih, ja vjerujem da se sada situacija malo smirila, ali isto tako smatram da su neke stvari skrivali od javnosti kako ne bi dizali paniku.

GOST 1: Pitanje je kako će se

teoriji zavjere. Svakako vam savjetujemo da to ne radite i držite se zdravog razuma ljudi. Pustite institucije da rade svoj posao jer to su ljudi koji znaju šta rade. Jedino se njima može vjerovati jer nam daju provjerene činjenice i povjerljivih izvora.

U svakom slučaju, ponovimo što je rekao stožer. I dalje treba održavati socijalnu distancu, treba koristiti dezinfekcijsko sredstvo, ići u trgovine samo kada je to nužno i neophodno ili ako je moguće pokušajte pomoći starijima kupnjom umjesto njih. Budite odgovorni i ostanite sigurni.

JINGLE

VODITELJ: Dobar dan cjenjeni slušatelji, drago nam je kako ova kriza napokon jenjava i život se pomalo vraća u normalni tempo. Moramo i svakako zahvaliti našem stožeru na odlučnom vodstvu. Naš program vraća se u normalni i standardni program kao što je bio i prije krize. Sve vaše omiljene emisije i glazbu možete slušati po starom rasporedu.

PROTOK INFORMACIJA

I dalje moramo biti na oprezu.

Napokon se obnavlja gospodarstvo.

Teorije zavjere ne prestaju, sve više raste sumnja oko donesenih odluka.

Dolaze nam turisti iz država gdje neko vrijeme nema novo zaraženih.

sada ljudi ponašati, ako se sve vrati na staro ponovo će biti većih problema.

VODITELJ: Pa ovo je bilo zanimljivo u svakom slučaju, ja si mislim da će biti toga još, zapamtite moje riječi, hvala vam ljudi... mi idemo dalje s programom.

JINGLE

VODITELJ: Što nam je lijep i sunčan dan, bok svima. 10 je sati i 13 minuta. Evo napokon smo barem malo odahnuli, svatovi se normalno održavaju, djelomično su se otvorile i škole, trgovine su bučne kao što i trebaju biti, isto vrijedi i za tvornice, turizam kreće, ponovo se sve donekle vratilo u normalu, biciklisti i pješaci ponovo su aktivni, dječja igrališta ponovo su puna. A bojim se da glavna misterija nikada neće biti otkrivena, a to je kako je do svega ovoga stvarno došlo, ali možda neke tajne ipak moraju ostati neotkrivene. Samo pitajte Pandoru.

PROTOK INFORMACIJA

Napokon se vraćamo normalnijem životu.

Idućih 5 godina bit ćemo u velikoj krizi.

Jesu li vlasti ovom izjavom priznale da skrivaju informacije i da su donijeli loše odluke?

Turisti donose novi val zaraze?

Samo smireno i držite se
propisanih pravila

Zasada nema novog vala virusa.

JINGLE

VODITELJ: Nažalost, ponovo imamo novi slučaj zaraze u našoj zemlji, tako je izjavio civilni stožer, nema potrebe za panikom naravno, ponovo ćemo se uskoro uključiti uživo u presicu.

(prijenos s terena)

STOŽER: Ponovo smo nažalost ovdje, imamo nove slučajeve zaraze. Ponovo vas molimo da ostanite mirni, situacija je pod kontrolom i poduzete su sve potrebne mjere da se suzbije ponovno širenje.

NOVINAR: Idemo li ponovo u karantenu?

STOŽER: Ovoga puta neće biti karantene, ali svakako će biti neke nove mjere. Od sutra je obavezno nošenje maski u trgovini, oni koji ih neće imati ne smiju dobiti mogućnost ulaska. Treba se držati ograničenog broja kupaca i obavezna dezinfekcija. Više o svemu bit ćete naknadno informirani. Hvala vam na strpljenju.

JINGLE

VODITELJ: Cijenjeni slušatelji, s obzirom da se širenje virusa pogoršava u drugim državama su počela testiranja novih načini istrebljivanja virusa. Jedan od

Pravila nikom ne pomažu

Moguće da se virus ponovo vratio, doznajemo od povjerljivog izvora.

JINGLE

VODITELJ: I kako smo predvidjeli, imamo novi party s virusom, druga runda rekli bi jel, civilni stožer bi navodno morao dati neke nove informacije idemo se uključiti uživo u presicu.

(prijenos s terena)

STOŽER: Ponovo smo nažalost ovdje, imamo nove slučajeve zaraze. Ponovo vas molimo da ostanite mirni, situacija je pod kontrolom i poduzete su sve potrebne mjere da se suzbije ponovno širenje.

NOVINAR: Idemo li ponovo u karantenu?

STOŽER: Ovoga puta neće biti karantene, ali svakako će biti neke nove mjere. Od sutra je obavezno nošenje maski u trgovini, oni koji ih neće imati ne smiju dobiti mogućnost ulaska. Treba se držati ograničenog broja kupaca i obavezna dezinfekcija. Više o svemu bit ćete naknadno informirani. Hvala vam na strpljenju.

JINGLE

VODITELJ: Ovaj virus nije samo jedna velika pijavica nego još i pogoršava sve osim same bolesti. Protesti u susjednim državama postaju sve napetiji te su isto tako prešli u fizičke kontakte

načina je korištenje nanotehnologije to jest nanočestica koje selektivno i direktno uništavaju stanice virusa, priopćio je naš znanstvenik i član istraživačkog tima, te je napomenuo da se i testira tretiranje putem radio valova koje rade na istoj frekvenciji kao i virusne stanice. Iz instituta kažu da se nijedna od metoda zasada nije pokazala potpuno uspješnima, te s obzirom da su u testnoj i projektnoj fazi, zasad se ne može govoriti i realnoj implementaciji tih tehnologija i da će za takav način liječenja biti potrebno nekoliko godina istraživanja. Jedna pozitivna informacija je da zasad kod testiranja nisu zabilježene nikakve negativne posljedice na živuće stanice i organizme. Evo čini se da svjetlo na kraju tunela postoji i možda ako bude sreće, kroz nekoliko godina znanstvenici uspiju u svojem naumu. Zasada nosite maske i pridržavajte se socijalnog distanciranja. Morat ćemo naučiti živjeti s ovim, pa ćemo valjda naučiti nešto iz prijašnjih dana. Mi smo ljudi i ljudski je griješiti, ali moramo biti bolji od toga i kontrolirati svoje misli i osjećaje kako ne bi ponavljali iste greške. Ostanite uz svoje najmilije i nadajte se najboljem. Jednog dana ćemo sigurno pronaći lijek. Lijep pozdrav.

JINGLE

VODITELJ: Cijenjeni slušatelji, evo novih vijesti. Iz Klinike za infektivne bolesti priopćuju da je zabilježen porast novih slučajeva zaraze, te se time svi trebamo pripremiti na

gdje građani napadaju policijske snage koje isto tako uzvraćaju. dogodilo se i nekoliko par ubojstava o kojima se nitko ne govori, ali zato smo mi tu! Pored njih se pojavljuju i kradljivci koji koriste proteste kao šansu za razbijanjem lokala i krađom čega god se dosjete. Ne volim demokraciju niti vlast ali mislim da ovakve akcije nas prikazuju kao da smo sposobni samo raditi po životinjskom instinktu. Da stvar bude gora, sad se negdje spominju i nekakvi čipovi i frekvencije s kojima će nas kontrolirati. Ljudi, pa sami sebe ćemo obrisati s lica zemlje! Sve zato što se istina i dalje skriva, moramo i dalje tragati za istinom! Ostanite uz nas!

REKLAMA

JINGLE

VODITELJ: Burazeri i burazerice, iz dana u dan sve gore i gore, sve više zaraženih. Sva sreća pa nisu zombiji u pitanju. Ne znam što da vam kažem. Nisam pesimista ali zaista smatram da je ovo sve dio velikog plana kako bi nas sve uništili. A možda taj virus nije toliko ni strašan, postoje brojne alternativne metode koje se ne

potencijalni novi i veći val. Evo, moram priznati koliko god se trudim ostati priseban, mislim da je ovo sve jedan veliki primjer ljudske nepažnje, neodgovornosti i sebičnosti. Da smo bili pažljiviji i odgovorniji i držali se preporuka stožera, sigurno bi se brže riješio problem i ne bi dospio do ove razine. Nadam se da će znanstvenici uskoro razviti cjepivo protiv virusa i da ćemo se uskoro vratiti starom načinu života. Budite odgovorni, ostanite sigurni i stanite uz nas.

JINGLE

PROTOK INFORMACIJA

Nije obavezno nositi maske osim u trgovinama

Sve je veći broj zaraženih mladih osoba zbog noćnih izlaska

Sezona se neće još završiti, ali ne smijemo zaboraviti biti odgovorni

Uvodimo novo ograničenje za ugostitelje i noćne klubove

Maske će uvelike smanjiti mogućnost zaraze

Perite ruke alkoholnim dezinfekcijskim sredstvima

Ne preporučujemo korištenje sredstva za čišćenje wc-a na kožu no alkoholno piće je dozvoljeno

U samoizolaciju idu samo osobe kojima je to propisano

Novi i veći val očekuje se na jesen, još nije sigurno koje će se mjere uvesti

spominju u nijednoj literaturi a da čiste organizam od virusa. A ako obolite, a ništa, proći će vas i to. Preboljeli smo razne bolesti kroz prošlost pa ćemo i ovo. To nas čini ljudima...Gledajmo u bolju budućnost, tko zna što nas ondje čeka! Čujemo se uskoro!

REKLAMA RADIJA: Nove teorije danas na vašem najdražem radiju

JINGLE

PROTOK INFORMACIJA

Potrebno je nositi maske na javnom prostoru

Maske vas zapravo neće zaštititi od virusa

Djelomično ćemo prilagoditi rad u uslužnim djelatnostima.

Dezinfekcijska sredstva su upitno korisna

Skrivaju li se ponovo informacije od javnosti?

Zašto ne zatvoriti noćne klubove ako su oni žarište zaraze?

Za pranje ruku koristi se i sredstvo za čišćenje wc-a, rakija pa čak i mačji pijesak

Ukoliko ste bili u blizini osobe koja ima simptome prehlade morate u samoizolaciju.

Na jesen će se uvesti nova karantena

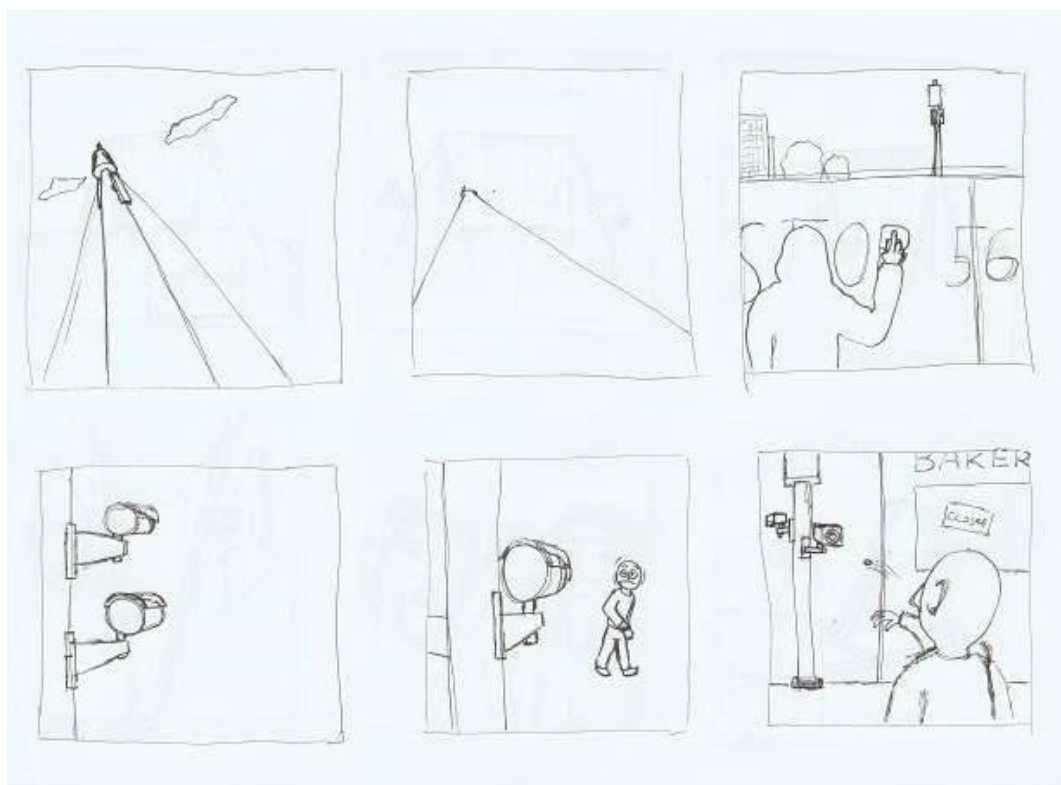
4. Praktični dio rada

U ovom dijelu rada bit će opisan cijeli postupak kreiranja ilustracija, od skiciranja do digitaliziranja pa potom i opisivanje kreiranja montaže za video projektor i novinske članke. Ilustracije prikazuju različite događaje ozbiljnih i komičnih situacija za vrijeme pandemije. Odabran je medij ilustracija, specifičnog neurednog stila i jarkih boja da bi se postigao efekt nestvarnosti, suludosti i preuveličavanja što se poklapa s aktualnim događajima u stvarnom svijetu za što se može gotovo svakodnevno svjedočiti barem na neki način.

4.1. Ilustracije

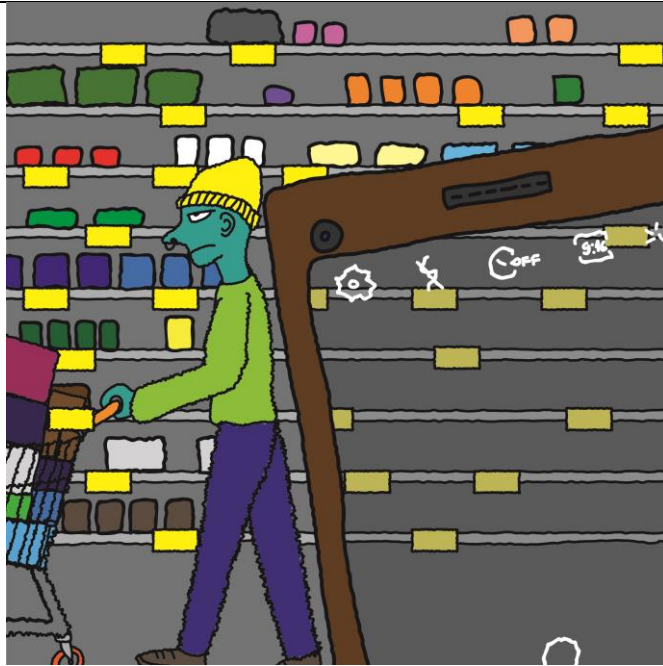
Za vizualni dio ovog projekta bilo je prvo potrebno kreirati skice za ilustracije koje bi se potom koristile u drugim oblicima. Tematski su ilustracije povezane, ali indirektno s audio zapisima. Kreirane su po uzoru na različite događaje koji su se mogli vidjeti u bilo kojem dijelu svijeta, danas vidljivo sve putem interneta.

Ilustracije su prvo skicirane, a potom učitane u program Adobe Illustrator u kojem su digitalizirane.

Slika 11 - Primjer skice za ilustracije

Ilustracija 1 - Prazne police

Naziv: Prazne police

Ilustracija prikazuje problem lažnog obavještanja o nestanku potrepština u dućanu. Osoba koja želi pokazati problem koji ne postoji fotografira samo prazan dio polica.

Ilustracija 2 - Nije droga

Naziv: Nije droga

Ilustracija prikazuje čovjeka koji prodaje alternativne lijekove protiv virusa iako je upitno ukoliko ti lijekovi zaista djeluju. Jedni govore da se radi o modificiranoj vrsti gripe pa se mogu koristiti obični lijekovi dok drugi govore da je riječ ipak o nečemu znatno težem.

Ilustracija 3 - Borba za opstanak

Naziv: Borba za opstanak

Ilustracija na apstraktni način prikazuje borbu ljudi za obične potrepštine kao što je u ovom slučaju toalet papir. Inspiracija za ovaj crtež je bilo hysteriziranje početkom nastale COVID-19 epidemije kad su ljudi većinom kupovali zalihe toalet papira.

Ilustracija 4 - Pridržavanje propisa

Naziv: Pridržavanje propisa

Ilustracija prikazuje sebičan problem nepoštivanja maksimalnog broja ljudi u prostoru misleći da taj znak ne vrijedi za njih. Svaki dan je moguće vidjeti ovu pojavu u bilo kojem dućanu.

Ilustracija 5 - (Ne)vrijednost

Naziv: (Ne)vrijednost

Ilustracija prikazuje na humorističan način kako se obilježavaju ljudi koji ne poštivaju trenutne socijalne mjere.

Ilustracija 6 - Masku molim

Naziv: Masku molim

Ilustracija prikazuje prednost nošenja maskica do nevažnosti o ozbiljnosti situacije i pitanju života ili smrti. Bez maske nije moguće dobiti potrebnu njegu.

Ilustracija 7 - Prvo mjesto ide...

Naziv: Prvo mjesto ide...

Ilustracija prikazuje prepiranje znanstvenika o otkriću cjepiva protiv virusa tj. tko ga je prvi otkrio.

Ilustracija 8 - Propisi su za sve

Naziv: Propisi su za sve

Ilustracija prikazuje situaciju u kojoj i životinje moraju nositi maskice. Vlasnik se ne vidi pa je u ovom slučaju upitno ukoliko se on pridržava zaštitnih mjera.

Ilustracija 9 - Donijet ću svoju

Naziv: Donijet ću svoju

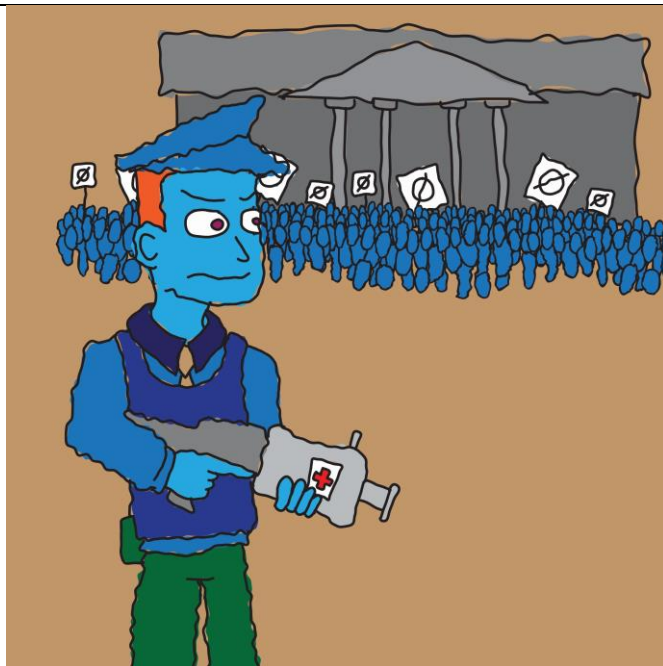
Ilustracija prikazuje urbani prizor ljudi izvan domova kako se svatko pripremio za zaštitu od virusa, svaka osoba ima nešto protiv virusa makar ne djelovalo jednako kao i ostali načini. Neki ljudi ne vjeruju maskama pa s toga uzimaju stvar u svoje ruke i u javnost izlaze s različitim sredstvima za koje smatraju da imaju veću učinkovitost.

Ilustracija 10 - Hvala ti junače!

Naziv: Hvala ti junače!

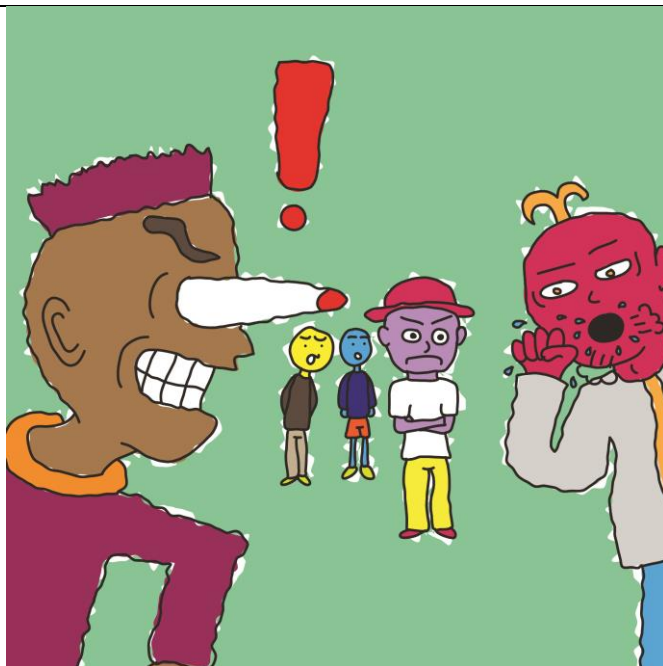
Ilustracija prikazuje problem najpotrebnijih radnika za vrijeme epidemije u kojoj se sve zahvale pridonose njima od strane vlasnika i nadležnih osoba iste kompanije. Najčešće se takve zahvale spominju samo da bi se sva sebičnost skinula s nadležnih u obliku prikazivanja suosjećanja s radnicima.

Ilustracija 11 - Jedna strana protesta

Naziv: Jedna strana protesta

Ilustracija prikazuje protest u pozadini te policijskog službenika opremljenog s neubojitim oružjem koje koristi antiseptično sredstvo. Ovakva oružja u stvarnom svijetu ne postoje pa je zanimljivo misliti kako bi funkcionirala.

Ilustracija 12 - Prvi znakovi panike

Naziv: Prvi znakovi panike

Ilustracija humoristično prikazuje reakciju ljudi u blizini osobe koja pokazuje znakove zaraze iako uopće ne znači da je stvarno zaražena. Dovoljno je samo zakašljati u javnosti da bi se sigurno barem jedna osoba uspaničila bez obzira radi li se o simptomu zaraze ili ne.

Ilustracija 13 - Učitelj

Naziv: Učitelj

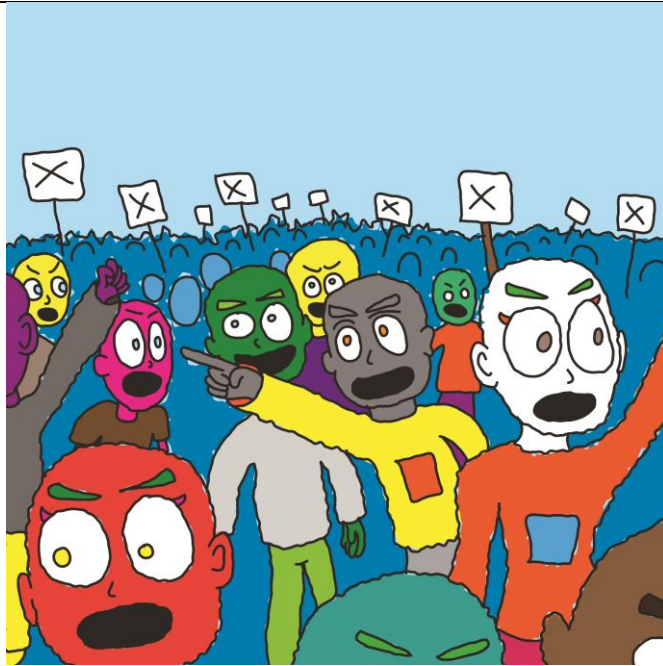
Ilustracija prikazuje čovjeka koji pokušava narodu spomenuti kako maske ubijaju s vremenom. Takva činjenica je najčešće iznesena bez ikakvog dokaza s pokrićem da je sve zapravo zataškano od strane političara i ljudi guštera.

Ilustracija 14 - Kolekcija

Naziv: Kolekcija

Ilustracija prikazuje čovjeka koji se potpuno opremio antiseptičnim sredstvima u nadi da će ga u kombinaciji s ostalima potpuno zaštititi.

Ilustracija 15 - Druga strana protesta

Naziv: Druga strana protesta

Ilustracija prikazuje ljude u protestu. Sve veći broj protesta se pojavljuje u zadnje vrijeme jer je narod osjetio da je ovo pravi trenutak za borbu i zahtijevanje boljih uvjeta za budućnost.

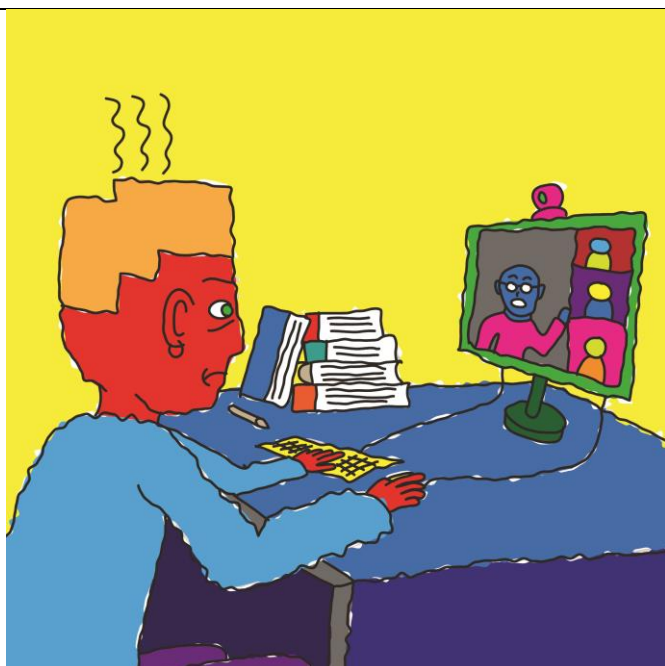

Ilustracija 16 - Teoretski rečeno

Naziv: Teoretski rečeno

Ilustracija prikazuje čovjeka koji vodi svoj radijski program u kojem spominje kako je sve jedna velika igra u kojoj je cilj mentalno uništiti narod.

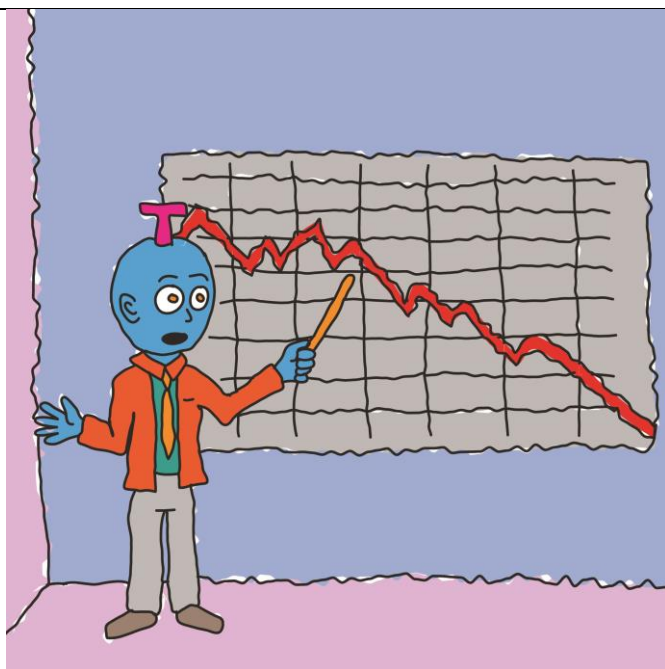

Ilustracija 17 - I meni je drago

Naziv: I meni je drago

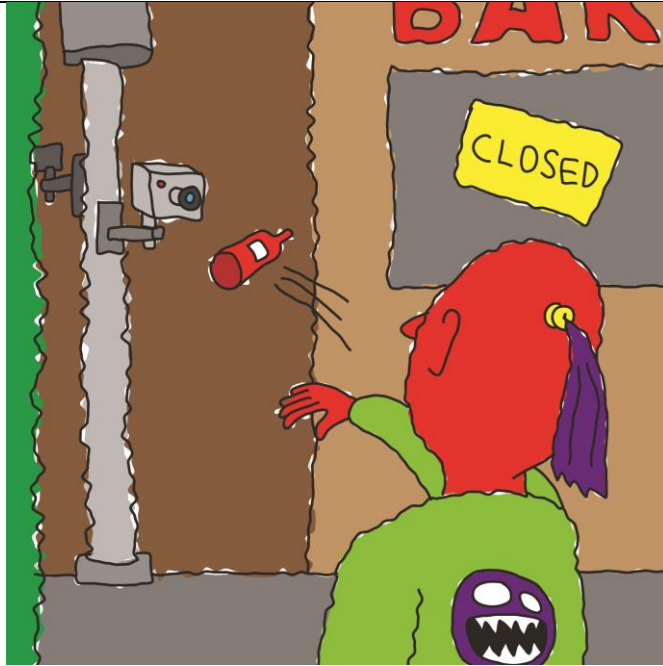
Ilustracija prikazuje učenika koji na svoju žalost mora pristupiti internetskoj nastavi. Po pitanju djece a i odraslih osoba, internetska nastava je dobra ideja, ali loše izvedena zbog nepravilnosti u sustavu.

Ilustracija 18 - Biznis

Naziv: Biznis

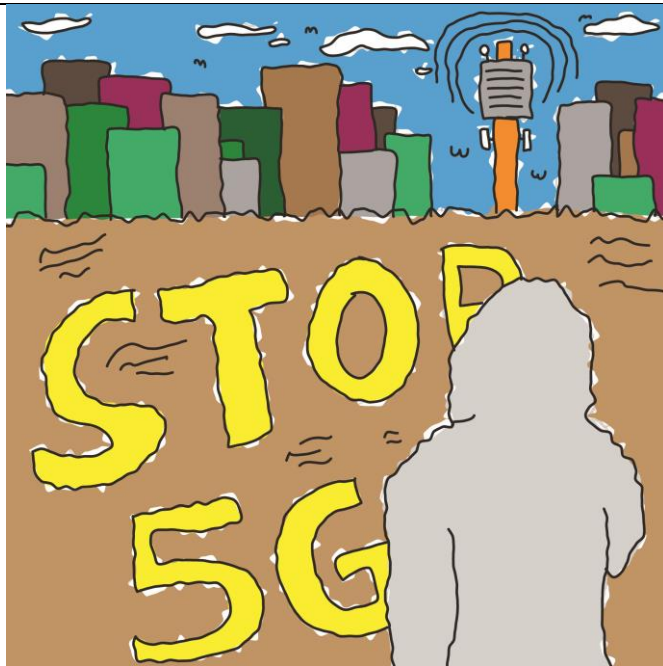
Ilustracija prikazuje menadžera koji opisuje pad dionica za vrijeme epidemije.

Ilustracija 19 - Veliki Brat

Naziv: Veliki Brat

Ilustracija prikazuje osobu koja nije zadovoljna promatranjem nadzornih kamera. Govori se da je trenutno doba modernija inačica 1984. Isto se konstantno napominje kako je svaki pokušaj nadziranja za bolju i sigurniju budućnost.

Ilustracija 20 - Grafiti

Naziv: Grafiti

Ilustracija prikazuje osobu koja kreira grafite na zidu. Jasno se vidi 5G toranj u pozadini za kojeg se govori da uzrokuje širenje virusa.

Ilustracija 21 - Zatvaramo

Naziv: Zatvaramo

Ilustracija prikazuje čovjeka koji zatvara svoju trgovinu zbog zabrane rada donešenom od strane civilnog stožera. Velik broj manjih poslodavaca je zbog te odluke morao zatvoriti svoju poslodavnicu na neko vrijeme makar se većina uspjela vratiti na noge.

Ilustracija 22 - Gdje si ju kupio?

Naziv: Gdje si ju kupio?

Ilustracija humoristično prikazuje fenomen pojave maskica koje ipak nisu dosadne i obične. Ilustracija je nastala shvaćanjem kako su se ubrzo na tržište pojavile modernije maskice koje su svojom pojavom služile i kao modni dodatak.

Ilustracija 23 - Kao u zatvoru

Naziv: Kao u zatvoru

Ilustracija prikazuje čovjeka u samoizolaciji iako se po njemu vidi da mu je već dosadilo biti u svoja četiri zida. Crte na zidu su na nalik onima koje se najčešće mogu vidjeti u zatvorskim ćelijama koje služe kako bi znali koliko je dana prošlo pa se može slobodno reći da su bili kao u zatvoru. Ljudi koji pate od klaustrofobije su period samoizolacije doživljavali mučnim.

Ilustracija 24 - Igralište

Naziv: Igralište

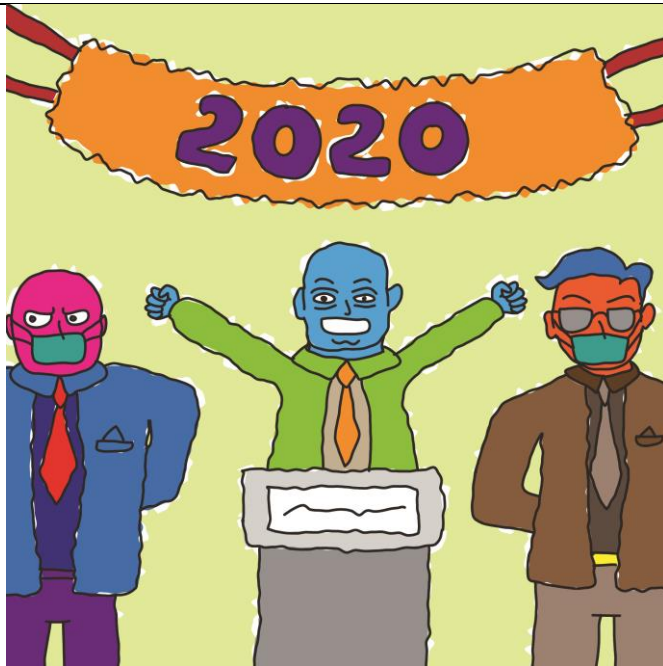
Ilustracija prikazuje zatvoreno igralište zbog prevencije potencijalne zaraze među djecom. Dječja igrališta su zatvorena kako bi se svi zaštitili.

Ilustracija 25 - Gdje se šišaš?

Naziv: Gdje se šišaš?

Ilustracija prikazuje razgovor osoba o potrebi friziranja i kraćenja kose, međutim frizerski saloni su zatvoreni zbog epidemije. Doduše, nekim ljudima to nije predstavljalo problem pa su stvar uzimali u svoje ruke.

Ilustracija 26 - Izbori

Naziv: Izbori

Ilustracija prikazuje problem koji se pojavljuje među društveno utjecajnim osobama, što je zapravo ne pridržavanje zaštitnih mjera kao odstojanje i pogotovo nenošenja maske. Jasno se može primijetiti dok traju konferencije ili izbori kako se moćnici ponašaju kao da virus ne ide na ljude poput njih.

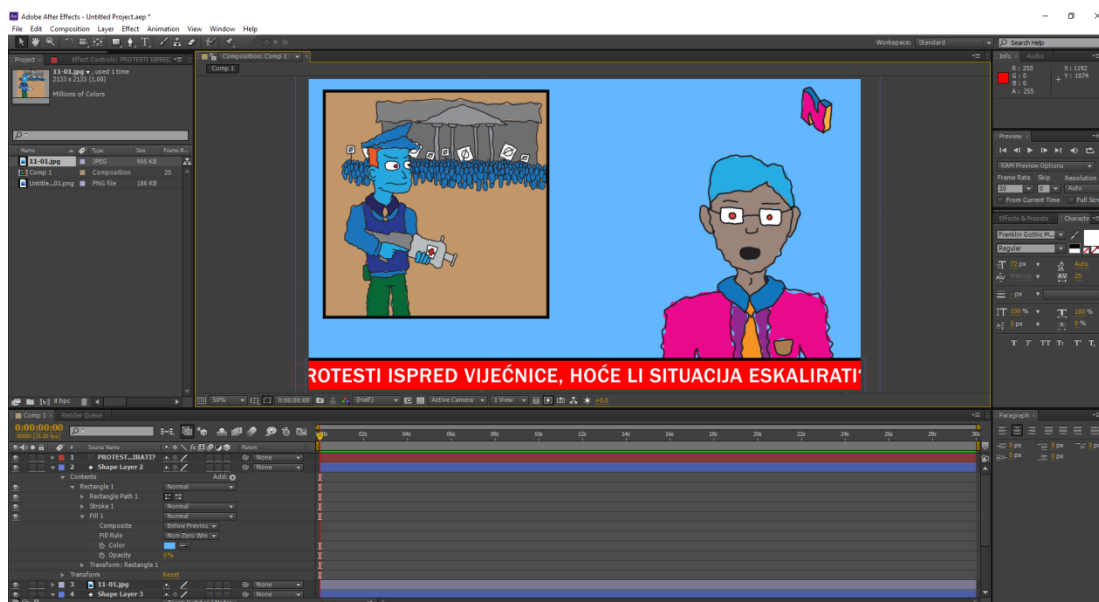

Ilustracija 27 - Za sigurnost

Naziv: Za sigurnost

Ilustracija humoristično prikazuje „mučenje“ građana provjerom virusa putem dužih štapića za uši za koje se govori da dotiču i sam mozak.

Da bi se ilustracije prikazale na projektoru, osmišljeno ih je prikazati u video obliku koji bi se paralelno pustio uz zvučne zapise. Video je u obliku vijesti bez zvuka u kojima će svaka ilustracija biti postavljena na samo par sekundi u pratnji s opisnim tekstom na dnu. Dizajn video montaže je osmišljen da bude jednostavan kako bi se pažnja mogla usmjeriti na važne detalje kao što je tekst na dnu i ilustracija sa strane. Montaža je obavljena u Adobe After Effects a potom u Adobe Premiere Pro programu.

Slika 12 - Prikaz montaže u programu Adobe After Effects

TRGOVINE SAME MORAJU ODLUČITI KAKO ĆE I NA KOLIKO OGRANIČITI BROJ KUPACA.

OSOBE KOJE NE NOSE MASKE NE SMIJU UĆI U TRGOVINE

NEMA KAZNI ZA NENOŠENJE MASKI IAKO SE NE PREPORUČUJE KRETANJE BEZ NJIH.

Ukoliko se takvo ponašanje nastavi, biti ćemo prisiljeni poduzeti akcije s ciljem sprječavanja takvog načina poslovanja i bogaćenja na tuđoj nesreći. Imajte na umu da ova situacija utječe na sve nas i prema tome zahtjevamo da se svi ponašate solidarno. Posjetite bolnicama i zdravstvenim ustanovama su do daljnjeg zabranjene, kako se virus ne bi širio među djelatnicima i ostalim pacijentima koji boluju od teških i kroničnih oboljenja. Ukoliko se pojedinci ne budu pridržavali ove odluke, bit će kažnjeni visokim novčanim kaznama. Unatoč dugim planiranjima ljudi, vjenčanja i slična veća okupljanja su zabranjena iz istih razloga, žao nam je ali trenutno suzbijanje širenja je mnogo važnije. Dobili smo dojave kako postoje ljudi koji preprodaju dezinfekcijska sredstva po trostruko većim cijenama. Takvo ponašanje je zaista diskriminirajuće, bit ćemo prisiljeni poduzeti akcije s ciljem sprječavanja

Po novostima iz drugih izvora se govori da se trenutno radi na cjepivima koja bi mogla potpuno uništiti virus bez obzira da li se radi o zaraženoj osobi ili kao prevenciji da se dalje ne razmnožava različitim putevima. Mogli bi smo reći da je ovo jedna velika utrka među institucijama za zaslugom, pa s time postoji i pitanje komercijalizacije cjepiva koje bi moglo donijeti enorman profit od prodaje diljem svijeta. Naravno, nadamo se da tko god prvi otkrije cjepivo ga neće gledati kao izvor zarade nego spas za čovječanstvo od jedne pošasti za koju smo se slabo pripremili. Najveći rizik trenutno imaju trudnice i starije stanovništvo, pa se mole svi da prema njima imaju najviše obzira i poštovanja na način da im nosite hranu kako ne bi trebali izaći iz kuće. Svjestan sam da situacija nije uopće za šalu, ali u ovom trenutku, trebamo biti jedni za druge. Zamislite si da ste vi na njihovom mjestu. Zar vam ne

Slika 13 - Prikaz primjera novinskog članka

Zadnji korak u stvaranju vizualnog sadržaja ovog projekta je kreiranje novinskih članaka. Članci sadržavaju ilustracije koje se prikazuju na projektoru dok je tekst u pratnji drukčije naravi. Oni će se potom izrezati i postaviti na zidove prostorije. Novinski članci su napravljeni u Adobe InDesign programu.

5. Zaključak

Projekt kao sam je od početka predstavljao tako reći „vrh planine“ na koji su autori htjeli stupiti nogom s obzirom na njegovu veličinu pa je s vremenom bilo i teških trenutaka od kojih su htjeli odustati djelomice, ali ipak projekt je priveden kraju. Kroz stvaranje ovog rada, pojavljivali su se brojni momenti „Eureke“ kako kroz stvaranje koncepta tako i kroz praktičan rad. Krivo je reći da je poznato kako će publika reagirati na izložbu no očekuje se uspjeh zbog zanimljive ideje i tematike.

Manipulacija je velik problem koja može izazvati zbunjenost i nastanak novih misli o kojima čovjek inače ne bi razmišljao. Najčešća su nametanja političkog duha koja se pomno prikrivaju u medije kako bi ih čovjek podsvjesno doživio iako se stalno zapitkuje ukoliko je to stvarno istinito ili ne, s čime nastaje unutarnji konflikt. Potrebno je sam tražiti pravu istinu, premda pojam istine je doista subjektivan ako se pita svakog pojedinca. Stoga je bitno ne dopustiti promicanje tuđih misli i ideologija jer to ipak nije sadržaj dobrog duha.

U projekt i rad je uloženo mnogo truda i želje za uspjehom te je suradnja s kolegicom pomogla u olakšavanju kroz problematične trenutke za vrijeme rada putem brojnih savjeta i podrške. Bilo je potrebno osmisliti dobru priču s kojim bi se slušatelj mogao poistovjetiti u jednom obliku, ali i ilustracije koje ga podsjećaju na trenutke o kojima je pričao s drugom osobom ili čak osobno doživio u jednom obliku.

S ovakvim projektom autori se nadaju da je svrha projekta ostvarena kako bi posjetiteljima stvorili i nametnuli sliku u glavi koja će im se postepeno graditi s izvedbom te ostaviti utisak o kojem će se pričati kad se posjetitelji povremeno sjete.

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, MARKO MACAN (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica ~~završnog~~/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom _____ (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

IZRADA VIZUALNOG SADRŽAJA
PROJEKTA "VAŽNO ILI LAŽNO
- VIRALNI KONFLIKT"

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Marko Macan

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, MARKO MACAN (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom ~~završnog~~/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom _____ (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

IZRADA VIZUALNOG SADRŽAJA
PROJEKTA "VAŽNO ILI LAŽNO -
VIRALNI KONFLIKT"

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Marko Macan

6. Literatura

Knjige:

- [1] Z. Peruško: Uvod u medije, Jesenski i Turk, 2011.
- [2] Z. Miliša: Tamna strana ekrana, TIVA Tiskara Varaždin, 2012.
- [3] F. Inglis: Teorija medija, AGM, Barbat, 1997.

Internet izvori:

- [4] https://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/filmcinema_germany
dostupno 13.09.2020.
- [5] https://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/the_battle_of_the_somme_film/
dostupno 13.09.2020.
- [6] <https://www.pbs.org/wgbh/americanexperience/features/goebbels-propaganda/>
dostupno 16.09.2020.
- [7] <https://www.history.com/news/how-world-war-ii-empowered-women/>
dostupno 16.09.2020.
- [8] <https://www.history.com/news/josef-stalin-great-purge-photo-retouching/>
dostupno 18.09.2020.
- [9] <https://www.space.com/21571-valentina-tereshkova.html/>
dostupno 19.09.2020.
- [10] https://www.nasa.gov/mission_pages/apollo/missions/apollo11.html/
dostupno 20.09.2020.
- [11] <https://www.britannica.com/biography/George-Orwell/>
dostupno 20.09.2020.
- [12] <https://www.britannica.com/topic/Animal-Farm/>
dostupno 21.09.2020.
- [13] <https://www.britannica.com/topic/Nineteen-Eighty-four/>
dostupno 22.09.2020.
- [14] <https://www.theguardian.com/science/2019/jul/10/one-giant-lie-why-so-many-people-still-think-the-moon-landings-were-faked/>
dostupno 23.09.2020.
- [15] <https://physicsworld.com/a/fighting-flat-earth-theory/>
dostupno 24.09.2020.
- [16] <https://www.itgovernance.co.uk/blog/prism-george-orwell-told-us-so/>
dostupno 24.09.2020.
- [17] [https://www.thelancet.com/journals/landig/article/PIIS2589-7500\(20\)30227-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/landig/article/PIIS2589-7500(20)30227-2/fulltext)
dostupno 24.09.2020.
- [18] <https://allianceforscience.cornell.edu/blog/2020/04/covid-top-10-current-conspiracy-theories/>
dostupno 24.09.2020.

7. Popis slika

Slika 1 - Propaganda (preuzeto)	10
Slika 2 – We Can Do It! (preuzeto)	10
Slika 3 - Propaganda 2 (preuzeto)	10
Slika 4 - I want you for the US Army (preuzeto)	10
Slika 5 - Primjer retuširanja slike u Staljinovo vrijeme (preuzeto)	11
Slika 6 - Primjer retuširanja fotografije u Staljinovo vrijeme 2 (preuzeto)	11
Slika 7 - Američka propaganda za vrijeme Hladnog rata (preuzeto)	12
Slika 8 – Sovjetska propaganda: „Ne čavrljaj“ (preuzeto)	12
Slika 9 - George Orwell (preuzeto)	13
Slika 10 - Veliki brat te gleda (preuzeto)	14
Slika 11 - Primjer skice za ilustracije	43
Ilustracija 1 - Prazne police	44
Ilustracija 2 - Nije droga	44
Ilustracija 3 - Borba za opstanak	45
Ilustracija 4 - Pridržavanje propisa	45
Ilustracija 5 - (Ne)vrijednost.....	46
Ilustracija 6 - Masku molim.....	46
Ilustracija 7 - Prvo mjesto ide.....	47
Ilustracija 8 - Propisi su za sve	47
Ilustracija 9 - Donijet ću svoju	48
Ilustracija 10 - Hvala ti junače!	48
Ilustracija 11 - Jedna strana protesta.....	49
Ilustracija 12 - Prvi znakovi panike	49
Ilustracija 13 - Učitelj	50
Ilustracija 14 - Kolekcija	50
Ilustracija 15 - Druga strana protesta.....	51
Ilustracija 16 - Teoretski rečeno	51
Ilustracija 17 - I meni je drago.....	52
Ilustracija 18 - Biznis.....	52
Ilustracija 19 - Veliki Brat	53
Ilustracija 20 - Grafiti	53
Ilustracija 21 - Zatvaramo.....	54
Ilustracija 22 - Gdje si ju kupio?	54

Ilustracija 23 - Kao u zatvoru	55
Ilustracija 24 - Igralište.....	55
Ilustracija 25 - Gdje se šišaš?	56
Ilustracija 26 - Izbori	56
Ilustracija 27 - Za sigurnost.....	57
Slika 12 - Prikaz montaže u programu Adobe After Effects	58
Slika 13 - Prikaz primjera novinskog članka.....	58

8. Prilozi

CD s materijalom